38.810

S

SERGIU VICTOR CUJBĂ

ÂNTĂRI BASARABENE

EDITURA LUCEAFĂRUL CHIȘINEU

II 38.810

BCU IASI / CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Proprietatea Bibliotecii
Universității
II - 38.810

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

SERGIU-VICTOR CUJBĂ.

CÂNTĂRI BASARABENE

EDITURA „LUCEAFĂRUL", CHIȘINĂU.

CHIȘINĂU
Tipografia Centralei Cooperativelor
1919.

BCU IAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Cadv 68.112

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BIBLIOTECA FILOLOGIEI

INCHINARE

Am pus în modesta mea carte
Tot sufletul meu tineresc,
Tot focul şi toată iubirea,
Primeşte-o popor românesc.

Cârmacii, cu mâini oţelite,
Ţi-or trage măreţul tău drum,
Mai-marii oştirei viteze
Te-or duce prin gloanţe şi fum.

Eu n'am decât dulcea mea liră!
Doar cântul meu drag şi senin;
In clipele mari de acuma
Eu cântu-mi duios ţi-l închin.

Tot ceeace face să bată
Mai tare o inimă 'n piept,
Tot visul pe care de veacuri
Românul visează deştept,

BCU "SIMION BĂRNUŢIU" UNIVERSITY LIBRARY

A noastră fierbinte durere,
Nădejdi înălţate spre cer,
Cercat-am să închin pentru tine,
Al dorului scump juvaer.

Am pus în dorita mea carte
Tot suflul străbun vitejesc,
Cea sete de foc şi de slavă,
Primeşte-o popor românesc!

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BASARABIEI

Pământ sfinţit prin crâncene războaie
Tu ce-ai fost leagăn de ne'nvinşi eroi
Cât timp răbda-vei juguri de nevoi,
Cât timp aleanul ce te încovoaie?

Înalţă fruntea ta îndurerată,
Venit-a timpul să recucereşti
A Legei tale mângâeri cereşti
Şi-a graiului tău miere nestimată.

Robită glie, mama noastră bună,
La glasul tău, ca'n vremea cea străbună,
Vom alerga să-ţi facem falnic scut.

Iar de-om cădea, tu, maică, nu ne plânge,
Din zbuciumat şi caldul nostru sânge
Eroi s'or naşte — *liberi ca'n trecut!*

AMINTIREA PATRIEI

În ungher, motanul toarce
Fir — de basme — măestrit,
Taina nopţii se întinde
În iatacul liniştit.

Doară ornicul se zbate
Somnoros şi cadenţat
Ca o inimă bătrână
Ce de viaţă şi-a uitat.

Iar afară cântă vântul
Printre crengile pustii
Îngânând în taina serii
Blânde glasuri de copii,

Şi prin mintea mea pribeagă
Trec atunci, pe rând, tiptil,
Clipele ce 'nseninară
Viaţa-mi lină de copil.

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Oh, te văd, precum aevea
Colţ al lumii mult iubit:
. . . . . .
Vârful plopilor se mişcă
Într'al serii asfinţit.

Aud şoapte de izvoare
Printre maluri verzi trecând,
Al pădurii molcom freamăt
Ca un cântec vechiu şi sfânt.

Clopotul duios se roagă,
Vântul scutură zglobiu
Dalbe flori ce zbor ca fluturi
In văzduhul azuriu.

Şi în haosul de glasuri
Printre coruri îngereşti
Sufletu-mi curat s'avântă
În spre sferele cereşti...

*

Focul doarme şi motanul
Din uşoru-i tors a stat,
Numai ornicul se zbate
Somnoros şi cadenţat.

BCUIASI/CLUJ UNIVERSITY LIBRARY

ELEGIE BASARABEANĂ

La aniversarea răpirei.

Îmbracă-te în haina durerii ce nu piere,
Zi negrăit de tristă, a unui blând popor,
Căci tu ne-aduci aminte de oarba nedreptate,

De holdele călcate
De-un val cotropitor.

Căci cine poate spune cumplita sfâşiere,
Când dela sânul mamei răpeşti sărmanii fii;
Când dela pieptul soaţei desparţi al ei tovarăş

Ce nu-l mai vede iarăşi
Din cruntele robii?

Astfel dela plăpândul şi dragul sân al ţării
Ne-au smuls biruitorii cu sufletul perfid
Şi ne-au lăsat în lacrămi şi în oftări deşarte...

Un râu doar 'ne desparte
Dar este-un aprig zid.

BCUIAŞI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Un stăvilar năprasnic, cum nu-i granitul mării,
Ce 'ncătușat-a neamul și sacrul lui cuvânt,
Au unde e viteazul — ca pe o cruntă pradă

Cu cea străbună spadă
Să-l spulbere în vânt?

Stăpânitor de astăzi, de vrei cu noi frăție,
Redă-ne prin dreptate pământul adorat
Căci ai bogată holdă, destul din cale-afară

Și pentr'un colț de țară
Nu-ți fie cu bănat...

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

RUGĂCIUNEA BASARABEANULUI

O Doamne, stăpân al vieţii, Părinte
Ce lumi ai zidit din nimic
Ascultă duioasa mea rugă ferbinte,
Ce-acuma spre Tine ridic:

Păstrează, o Doamne, străbuna moşie
Precum în trecut o păstrai,
Şi lasă, ca ruga-mi de-acuma să-ţi vie
În scump strămoşescu-ne grai.

Destul am tăcut cu căluşul la gură
Destul cu altaru 'n lacăţi.
Ne mântue Doamne de-a patimei zgură
Şi blândul Tău har să ne arăţi.

Şi dă-ne pământul ce toate le'mbină
Ce'n crunte sudori îl muncesc,
Pe care copilu-mi văzut-a lumină,
Şi'n care eroi odihnesc.

BCU IAŞI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Căci el este leagănul, el e mormântul,
De lifte cu-amar apărat.
O Doamne-al Dreptății, o dă-ne pământul
În lacrămi și sânge scăldat!

Cătușa rușinii în pulbere fie,
Tu dă-ne 'napoi ce-am perdut;
Cu legea și graiul, pe-a noastră moșie,
Noi slobozi să fim ca'ntrecut!...

BCUIAS/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DOINĂ

Bradule, copac iubit
Cât îmi eşti de fericit,
Căci de-i iarnă viscoloasă
Ţie tot nimic nu-ţi păsă;
Verde eşti, verde rămâi
Jalea vieţii nu o ştii.
Şi de-i îngheţat pământul
A pustiu de bate vântul,
Tu te mângâi cu poveşti
De senin îţi aminteşti;
Iar eu stau închis în casă
Şi aleanul nu mă lasă,
Vântu 'n drum îşi face joc.
Soba-i văduvă de foc.
Şi nămeţii mi-i ridică,
Gerul lemnele despică!...
Când s'o stinge iarna oare,
Să mai vie blândul soare,
Iarba 'n câmpuri să învie,
Rândunelele să vie
Ca să scap de sărăcie
Şi de-a graiului robie?

BCUIAŞI UNIVERSITY LIBRARY

CRĂCIUNUL MOLDOVENILOR ÎN RĂZBOIU

E noapte adâncă. Sub bolta 'nstelată,
În giulgiu de neauă de tot cufundată,
Stă tabăra rusă 'n glia manciură...
Şi 'i ger, de îngheaţă răsuflul din gură.
E-ajun de Crăciun şi-o tabără 'ntreagă
Îşi uită, în cupe, de viaţa-i pribeagă
Şi 'n sunet de-armonici, tot focul îşi spune,
În chiote, cânturi şi 'n danţuri nebune...
Ea vrea negre gânduri să 'nnece în glume;
Că mâine, orfanii mii fi-vor pe lume.

. . . . . .

De-oparte 'ntr'un colţ, ca în casă străină,
Stau doi moldoveni: Calomfir şi Sulcină.
Din codrul lor dulce, porniţi pentru oştii,
În cruntul războiu, peste sute de poştii,
Iar acuma departe în câmp de morminte,
Cu bezna în urmă, cu moartea 'nainte,
Stau singuri şi 'n gând ei duios îşi recheamă

Căminul lor scump şi pe blânda lor mamă.
— Vai! mâne-i Crăciunul, hei, dragă bădie
Ai noştrii acasă, ce fac? Cine ştie?...
Or crede, că moartea cea 'n veci nemiloasă
Ne-a rupt firul vieţii cu apriga 'i coasă.
— Ce dor mi-e de micul! răspunde Sulcină
Şi pieptul său lat din adâncu 'i suspină,
— Acuma, tot satul o fi numai ropot
De trosnet, de bice, de chiot şi clopot,
Iar noi unde suntem!? Hehei, frăţioare,
Ce rele mai pate şi omul sub soare!
— Ne-au dus la ciocnire cu-o ginte străină;
La moarte şi rău... Pentru care pricină?
Şi cine 's vrăjmaşii? Ce rău ne făcură?
De stai şi de judeci, uimirea te fură.
Şi-acuma noi singuri, de ţară departe,
De care atâtea crăii ne desparte,
O cale 'nghe̦ţată ce luni se întinde;
Bădie, când cuget, fiorul mă prinde!"
Şi 'n hăul de chiot, ciocniri de pahare,
Lor singurătatea mai cruntă le pare.
Şi-atuncea cu ochii în lacrămi, fac cruce
Spre cer, unde blândul luceafăr străluce
Şi unul şopteşte: „O stea mult duioasă
Trimete 'mi o veste la dragii de-acasă!"...

DOINA PRUTULUI

Foaie verde de secară,
Prutule, apă amară,
Ce vii turburat prin ţară?
— Cum să nu viu turburat,
Dac'atât am aşteptat
Şi aştept mereu, mereu,
Să se schimbe rostul meu?
Căci grozav am obosit
La străin să fiu robit.
Eram românească apă
Azi străinii se adapă.
De ostaşi eu sunt păzit
Şi de dânşii ispitit
Ce văd de nu se strecoară
Vre-un frate înspre ţară,
Să se vadă fraţi cu fraţi
De acelaş dor mânaţi.
Iar eu stau şi n'am ce face
Nici în luptă-s, nici în pace,

BCU CLUJ / UNIVERSITY LIBRARY

Şi de-atâta frământare
Îmi sunt apele amare,
Şi de-atâtea lacrămi plânse
Şi de-atâtea doruri stinse.
O Ştefane, Doamne sfânt
Ce nu eşi tu din mormânt
Să baţi aprig din picior
Să-ţi aduni al tău popor?
Iar eu mândru, fericit,
Să curg iarăşi lin, tihnit,
Pentr'un singur neam şi-o ţară
Cum a fost odinioară....

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

VIS DE PRIMĂVARĂ

Pe seninul fără margini
Incropit în foc de soare,
Dalbii nori plutesc a lene,
Vin ca lebede ușoare.

Și se pierd în hău albastru,
Lin rupându-se în pale,
Cum un vis frumos se stinge
Intr'un suflet plin de jale.

Blândul vânt, copil șăgalnic
Mișcă creanga 'ntinerită,
Legănând semețe vârfuri,
Cântă doina tăinuită.

Molcom florilor șoptește
Blânde șoapte de iubire
Și o dulce înfiorare
A cuprins întreaga fire!

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Păsărelele voioase
Ciripesc a lor solie,
Vine dalba primăvară
Cu surâs de veselie.

Vântul, frunzei trecătoare,
Basmul vechi şi-l povesteşte;
De o dulce 'nvăpăiere,
Simt că sufletul îmi creşte

Şi perdut în vraja caldă
A visării dulci şi line,
Pe a gândului aripă,
Sbor în depărtări senine.

Aş vrea lumea fără margini
S'o cuprind într'o privire
Să-mi văd fraţii laolaltă
Intr'un gând, într'o simţire!

Din argintul de pe norii
Din întinderea senină,
Un castel se 'nalţă falnic,
O 'ntrupare din lumină.

Şi din raze curcubèe
S'a ţesut o scară lungă,
Ce se 'ntinde, se coboară,
Ca picioru-mi s'o ajungă.

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Şi mă urc înspre castelul
Ce sclipeşte 'n jar de soare;
Iar zidirea minunată,
Creşte 'ntr'una, tot mai mare...

Glasuri, molcom cresc în valuri,
Din a cerului tărie
Şi încet, duios de tainic,
Ele chiamă, mă îmbie:

Lasă globul cel de tină
Cu a patimei văpae
Lumea voastră, stearpă, rea-e
Tu-te'nalţă spre lumină.

Vis măreţ al izbândirei
Fie-ţi dară viaţa 'ntreagă,
Las'a lumii tristă şagă
Pentru *lupta de 'nfrăţire!...*

BCUIASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

LIBERTĂŢEI

O libertate, sfântă, prea dorită,
Câţi oare pentru tine suferiră!
Căci pentru tine oamenii respiră
In valea vieţii plină de ispită...

De-ar fi odată să se adune 'ntr'una
Suspinele din miile de piepturi
Şi lacrimele pentru frânte drepturi
Ce au curs amare, pentru tine, una —

S'ar năpusti furtunile tăriei
Şi ar potopi potopul tot pământul,
S'ar înălţa până la cer, la sfântul
Şi răbdătorul Domn al veşniciei.

De nu ai fi tu, călăuzitoare
Pe valul veşnicei porniri spre bine,
Ce-am mai iubi în clipele senine
Şi ce-am spera sub razele de soare?

BCU CLUJ / TRANSILVANIA UNIVERSITY LIBRARY

De-aceea ești ca roua 'n dimineață,
Ca apa în pustiuri ești mai scumpă,
De dorul tău stau inimi să se rumpă
In focul cuceririlor de viață.

Pe unde trece sfânta ta aripă,
Răsare floarea, firea iar tresare;
Noroade 'ntregi vibrând de așteptare
Cu sete spulber' a robiei clipă.

Iar tu pășești pe lanțuri sfărâmate,
Zăbrele frângi cu a numelui tău faimă,
Reamintind despoților în spaimă,
De zeul viu și veșnica-i dreptate.

O libertate, sfântă, mult dorită,
Pe rug câți pentru tine nu pieriră.
Prin tine numai oamenii respiră
In valea vieții plină de ispită.

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

SOARTA ŢĂRII

(După un cântec vechi).

Vremea e trecută,
Slava a perit;
Adunarea-i mută, *)
Vlaga s'a sleit.
Colţ al lumii falnic,
In puteri ne-nvins,
Patria sărmana
Dormitează stins.
Voia e călcată,
Graiul e robit,
Legea 'ncătuşată,
Pe-un altar cernit.
Cotropit e Dreptul,
Totul a tăcut,
Prutul doară murmură
Despre al său trecut.
Cu de sânge lacrimi

*) Dieta veche Basarabeană.

BCU IAŞI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Plânge lupte vechi,
Cântă cu iubire
Văile străvechi.
Ascultă drumeţul
Cântecul, oftând
Şi adoarme iarăşi
Plin de-un tainic gând!..

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

IN ȚARĂ

(Tălmăcire).

Din Port-Artur spre a sa țară,
Din câmp ud de sânge dușman
Se 'ntoarce, pe el numai zdrențe,
Rănit, un soldat moldovan.
Grăbește, soția la peptu-i
Să-și strângă și fiul dorit
Să-și mângâe maica bătrână,
Să-și vadă un frate iubit.
Sosește... Dar cât de pustiu e
Și trist e bordeiul său drag,
Căci alții în el își fac cuibul
Și un altu-l primește în prag.
Cu ochi rătăciți el întreabă
Și-l prinde al groazei fior:
— Dar unde mi-i maica, soția,
Copilu-mi și-al meu frățior?
— Soția ta... șezi te odihnește,
Căci trupul ți-e îndurerat.....
— Ah, spuneți-mi iute, mai iute
— Fii tare, sărmane soldat:
Mulțimea de foame sleită,
Pornise întins la palat
Să ceară dreptate și pâne
La țarul părinte — împărat.

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Mânată de chin și de foame,
S'a dus a ta maică cu ei.
Iar tânăra ta soțioară
Ucisă-i de zbirii mișei!

— Dar unde mi-e fiul, oh Doamne!
Copilu-mi?
— Fii tare soldat!
De un glonte în mijlocul frunții,
Ucis e sărmanul băiat.....
— Dar mama?
— „Ostașii cu cnutul,
Poporul tihnit au încins,
Bătrânei în chinuri și groază
A vieții suflare au stins.
— Dar ce... oare soarta haină
Răpitumi-a totul deodată?
Al meu frățior marinarul
E'n viață ori nu?
— Fii bărbat.
Murit-a în Marea cea Neagră
D'al său ofițer împușcat;
Căci pentru dreptatea frățească
Voinicul cu pieptul a stat!...

***

Ostașu 'nlemnește... Doar ochii
Spre cer înălțat-a nebuni
In ei scânteia jurământul
Viitoarelor crunte furtuni...

DREPTATE!

Un calif voind odată
Un bun sfetnic să-şi aleagă,
Căută cu de-amăruntul
Prin împărăţia 'ntreagă;
Şi găsind vr'o cinci anume
El la curte îi pofteşte
Şi 'mprejurul aşezându-i
Cam în astfel le grăeşte:
„Adunatu-v'am aicea
Să vă daţi dreapta părere,
Despre-a mea oblăduire,
Neajunsuri şi putere.
Adevărul gol să-mi spuneţi,
Vă voiu răsplăti regeşte,
Fie-cărui dau inelul
Ce pe-un deget străluceşte".
Şi zicând aceste vorbe
Mâna 'ntinde şi le-arată
Cinci inele sclipitoare,
De-o lucrare minunată.
Cel dintâi pe dată 'ncepe
Pân' în slavă să-l ridice
Şi prin vorbe măestrite
Măgulindu-l, astfel zice:
„Să trăiască Impăratul,
Impăraţilor din lume;
El a 'ncins cu mare slavă
A sa ţară, al său nume.
Să se bucure în tihnă
De domnia-i fericită,
Căci ca dânsul nimeni nu e,

De la Schiția 'năsprită
Pân' la marea cea întinsă,
Care munți ridică valuri;
De la Serica și până
La'i Hesperiei verzi maluri!"
Iar sfârșind lingușitorul
Și califul „bine" zise.
Ii dădu apoi inelul
După cum făgăduise.
Celalt vrând ca să-l întreacă
Chiar se 'ncumetă a spune
Că 'mpăratul mai presus e
De ori-ce înțelepciune.
Se silesc apoi și cei-l'alți
Numai laude frumoase,
Să-i aducă — pân' pe deget
Un inel numai rămase.
Impăratu — apoi se 'ntoarce
Către ultimul și-i cere
Ca să spună ce gândește,
Despre el și-a lui putere.
Cel bătrân cu barba albă
Mâinile încrucișează
Inaintea lui se 'nchină
Apoi astfel cuvintează:
„Eu, mărite Împărate
Dacă-mi cereți a Vă spune,
Tot ce simt în al meu suflet
Inainte Vă voiu pune
Dar de scap vre-o vorbă tare,

Cer ertare, luminate,
Căci bătrân sunt, și crescut-am
In iubirea de dreptate.
Slava sau mărirea, este
Vorbă goală și deșartă;
Nu se află ea pe lume
Nici la curtea Ta — mă iartă!
Născocită e de inimi
Care n'au nădejde 'n bine,
Slava dară nu trăește,
Deci departe ea de tine!
Te ferește Impărate
Să cazi în a ei ispită,
Căci e flacăra ce joacă
Pe-o comoară 'nchipuită.
In deșerturi nisipoase
Piramidele trufașe
Stau, bătându-și joc de timpuri
De când lumea e în fașe,
Dar cât sânge, câte lacrămi
N'au costat a lor zidire
Faraonilor, ce vrut-au
Să se 'nnalțe la mărire?
Cum? S'ajungă la mărire?
Cum? Prin valuri mii de sânge
In șiroaiele de lacrămi
A durerii ce te frânge?
. . . . . .
Ingropați-s Faraonii
In tăcerea de mormânturi;

Nilul spală ca 'nainte
Mult întinsele pământuri...
Nu! Puterea-ţi este dată
Înălţate Impărate
Ca la toţi acei ce sufer
Tu la toţi să dai dreptate.
Şi tu care eşti d'asupra
Să fii sluga tuturora
Şi în noaptea împilării
Veşnic să le fii aurora!"
Auzind aşa califul
Zise: „Mi-ai făcut un bine:
Sfetnic tu să-mi fii de-acuma
Eu — prieten ţi-oi rămâne!"
Ceilalţi patru la califul
Vin a doua zi şi-a arată
Cum că piatra din inelę
N'ar fi chiar adevărată;
Şi desigur vânzătorul
Inşelatu-l-a în toate.
Iar califul le răspunde:
„Ei, mai ştii? Tot ce se poate!
Prin nedreaptă lingușire
Aţi vrut voia să-mi învingeţi
Dacă petrile sunt falşe
Cine-i vina? Ce vă plângeţi?"

JALBA MOLDOVENILOR LA ÎMPĂRATUL *)

Mărite Imparăte
Fă astăzi dreptate,
Tu dă-ne iar graiul,
Cel dulce ca raiul.
Să nu stăm sub soare
Ca floarea ce moare
Lipsită de rouă.
Tu dă-ne iar nouă
Cea carte obștească
Și moldovenească.
Să nu stăm noi — ginte
Atât de cuminte
In crudă zăcere
Robiți de durere,
In hău' neștiinții
Zăbranic' credinții.
Slujit-am în pace
Pe câmpuri sărace,
In crunte rezbele
Cu piepturi de-oțele

*) Cu prilejul vizitei fostului țar în România. 1914.

Slujitu-ţi-am ţie
Cu dragoste vie!..
Dăm bani la haznale,
Slăvi, oştilor tale
Şi când la 'nturnare
Tot clipe amare.
Nevoi — de-azi pe mâine
Vr'o coajă de pâine,
Şi munci chinuite
Sudori nesfârşite.....
Copiii sărmanii
Ne cresc ca orfanii,
Robiţi de 'ntuneric
Nici mintea nu-şi ferec!
Nici duhul fiinţei
La raza ştiinţei;
N'au carte străbună
Adâncă şi bună
De mult li-i răpită
A duhului pită.
Şi cel'alte ginte
Ne iau înainte,
Ne bat peste creştet
Ca pe un stejar veşted,
De aceea 'mpărate
Fă astăzi dreptate
Dă carte obştească
Şi moldovenească!

SPADA ŞI PLUGUL.

Spada, zise plugului odată:
— Zău că duci o viaţa minunată,
Căci munceşti din zori şi până'n seară,
Cât e ziua vrednică de vară.
Şi de-atâtea munci neastâmpărate,
Ca argintul te-ai făcut, măi frate.
Ia' te uită grâul cum răsare
De pe urma brazdei răbdătoare.
Dară eu de când tot stau tihnită
Mă simt tristă şi cam obosită.
Nu am vlaga de odinioară
Când făceam ca mii scântei să sară
Din oţelul meu, lovit cu sete
De a duşmanului grele spete.
Şi rugina, boala cea cumplită,
A 'nceput să fie a mea ursită.
Ia' mai stăi o, plugule iubit,
Ca să-mi vie rândul la muncit,
Căci destul de când tot odihnesc
Şi burueni duşmane de când cresc!..

CÂNTAREA NEAMULUI

(Invocaţiune).

Ô muza mea iubită
Inspiră-mă să cânt,
Cântare măestrită
De farmec şi avânt.

Cântarea 'nvăpăiată
A unui neam întreg,
Ce-atât de drag îmi este,
Căci ştiu să-l înţeleg.

Bătăile de inimi
În una să le strâng,
Să râd cu-a lui zâmbire,
Cu-a lui oftări să plâng.

Şi cântul meu pătrundă
Ca buciumu 'nfocat,
Din umila colibă
La splendidul palat.

Audă-l, în a holdei
Nemărginit talaz,
Plugarul — straja ţării —
Cu braţul de viteaz,

BCU Cluj / Central University Library

Ce pentru noi preface
Sub grele munci scrâșnind,
Sudoarea frunții sale
În bobi de mărgărint.

Audă-l sus pe munte
Păstorul aiurit,
Ce rezemat pe cârjă
Privește'n infinit.

Asculte-l muncitorul
Pe sculă 'ncovoiat,
Și 'n tabere viteze
Războinicul soldat.

Supus la toana mării,
Vâslașul răbdător,
Să cânte-a mea cântare,
Pe valul călător...

Și cărturarul harnic
Albit de'nvățături,
Ce-adună 'nțelepciunea
Din veștede scripturi,

De-odată să tresară
Pe carte, visător,
Pătruns ca și de vraja
Intâiului amor.

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Cu toți să se 'nfioare
De-a clipei măreții
Și 'n piepturi iar pătrundă
Străbune vitejii:

O neam cu vii daruri, de Sus înzestrat
Ca tine oare care-i mai blând și bărbat?
Temut în războaie, în pace 'nțelept
Cu suflet de visuri ce viață aștept?

O insulă mică în marea de spini,
Ai stat sub puhoiul de barbari haini
Și-a fost o minune cum stat-ai granit
În aprigul vifor ce-atâți a zdrobit.
Dar tu avuși Legea ca scut pe pământ
Și drept mângâiere sublimul tău cânt.
Din mări de amaruri rămas-ai călit,
Și 'n suflet Cântarea un cuib și-a găsit.
Dar frânt încă'n patru ești neam încercat
Cum frânt e pe roată un biet condamnat.
Se zbuciumă trupul în patru zdrobit
Și cere unirea cu glas oțărit,
Unirea de veacuri ce atât o aștepți
Cum schimnicu-așteaptă să treacă'ntre drepți.
Căci Lege a firei în veșnicu-i joc
E: Cele de-o seamă să stea la un loc,
Cum muschiul, de piatră se află lipit,
Cum fumul de flacări e nedespățit,—
Nisipul de undă în veci însetat,
Și pruncul de mumă, în veci alintat.
Și nici o putere pe 'ntinsul pământ

Nu poate să darme al firei cuvânt.
Fii gata dar, neam între neamuri ales
Lăsase-va harul de Domnul trimes
Ţi-i face dreptate cu braţ oţelit,
Iar sta-vei în lume vânjos şi unit
Făclia Dreptăţii ducând între ginţi
Din o biruinţă în noi biruinţi.

Dar pentru înalta 'nfăptuire, o fraţi se cade să jertfim
A noastră viaţă de ispite, ce ca 'n ospeţe o trăim.
Cu suflet, cuib al datoriei, să ne 'ncordăm al nostru braţ,
La muncă rodnică şi plină, ce ni-se cere cu nesaţ.
Cârmacii ţării, mână 'n mână, să tragă, bunului popor,
Măreaţa brazdă, chezăşie a unui vajnic viitor.
La muncă dar, iubiţi tovarăşi, s'aducem nemului în dar
Avântul sacru-al tinereţii şi sufletescul ei nectar.
Cu toţii strânşi într'o unire, cu plidă de la Marii morţi,
Să făurim cu-a noastră trudă, cea mai măreaţă dintre sorţi;
Lăsând urmaşilor de-a pururi un liber neam pe veci unit
Izvor de fapte strălucite şi o virtute de granit.

Nici când să răbdăm, să piară ucis
Avântul sublimului vis:
Lega-vom l'ai noştrii copii jurământ,
Din leagăn şi pân 'la mormânt,
În rugile lor spre Eternul Eter
Cum pâinea vieţii o cer,
Să ceară din suflet, de dor stăpâniţi:
Unirea cu fraţii robiţi!

ÎN VECI ARDEALUL

O cuib al visării, tu mândru Ardeal
Al țării sublim ideal,
De veacuri spre tine, gânduri au zburat
Și lacrămi au curs ne 'ncetat.
Căci cheea de boltă a neamului nost'
Ești tu, o suprem adăpost
In timp de urgie, în vremi de furtuni,
Tu lupte ai stat să 'ncununi.
Și cine 'n a lumii sutime de țări
Mai mândru e 'n dulci desfătări?
Și unde mai dârji sunt feciorii voioși
Și ochii mai dulci și focoși?
Iar munții tăi vajnici, sfidează furtuni,
Fărtați cu cei codri străbuni
Și cerul ți-e blând ca și-a mamii priviri,
Un dar ești al veșnicei firi.

De-aceea spre tine, de când îndreptăm
Doritele brațe, ca semn
Al dorului aprig ce murmură 'n noi
Cum cântă-un năvalnic șivoi.
Zădarnic întindem un braț obosit
Spre tine, Ardeal mult dorit.
Cât timp va fi văduv de spadă cel braț
S'o'ntinde 'nzadar cu nesaț.

Ah unde-i bărbatul nebun de viteaz,
Idol al clipitei de azi;
Curând să pornească, și toate sfidând
Ce e de sfidat pe pământ.
S'o ia ca torentul năprasnic din stânci,
Târând în prăpastii adânci,
Dușmanii de veacuri ce atât te-au robit,
Pe tine, Ardeal mult dorit.
Și cine-ar putea să-l oprească din drum
Ce oști? Ce putere acum?
Când el ar fi 'n fruntea întregei națiuni
Măreață 'n senin și furtuni?
La glasul lui aprig, miimi de bărbați
Pornire-ar de luptă 'nsetați,
Cum zboară la nuntă un mire 'nfocat
De-al dragostei vis aripat.
Atuncea Ardealul iar fi-va al nost'
Al neamului scump adăpost
Sub al libertății cer veșnic senin
Acum și de-apururi — amin!

O D Ă

Fecioară palidă şi plânsă,
Ce porţi în suflet viu regretul
Străbunei măreţii,
O rupe-ţi lanţul de urgie
Şi te întroarce iar la sânul
Ce-atât te-a mângăiat.

La sânul patriei iubite,
Ce te-a crescut cu 'nduioşare
În lacrămi şi suspin,
Ce-a sângerat să-ţi pregătească
Al vieţii drum senin şi dulce
De roze sămănat.

Ridică-ţi fruntea cu mândrie
Sfidează apriga ta soartă
Cu 'n braţ biruitor;
Ascultă-ţi inima vitează
Şi ia-ţi-o veşnic călăuză
În crâncenul război.

Fii demnă de măreaţa ginte,
Fii mândră de-un trecut de slavă,
Înalţă-te acum
Şi luptă pentru libertate
Şi luptă ca să fii unită,
Cu bunii fraţi-ai tăi.

Nu pregeta, căci fericirea
E a celora ce ştiu să lupte
Ori-cât şi ori şi când;
Nu pregeta căci trece clipa,
Vei vrea s'aduci ori-ce jertfire
Dar vai, va fi târziu...

BCUIASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

DUNĂREA ŞI CARPATUL

(Bănăţenilor).

— O Carpate frăţioare
De ce tot tânjeşti
Şi în negura durerii
Te învăleşti?

Nu ai oare cer albastru
Norii 'mbujoraţi,
Iar pe coasta înverzită
Naltii brazii, fraţi?

Nu răsare blândul soare
Pentru tine 'n veci?
Nu te 'ncântă dulci izvoare
Cristaline, reci?

Din rărunchii tăi de piatră
Nu ies spumegând,
Râuri largi cu val de vifor
Repezi ca un gând?

BCUIAŞI BABEŞ-BOLYAI UNIVERSITY LIBRARY

Nu ți-a dat atâtea daruri
Bunul Dumnezeu?
De ce dar ești trist într'una,
O fratele meu?"

— Cum să nu fiu trist, o soră,
Când de-amar de ani,
Mi-este țara cotropită
De iabraşi dușmani?

Și nu văd de nicăirea
Nici un ajutor;
Iar norodul mi-se stinge
Sbuciumat de dor!

— Fie-ți iarăși frățioare
Sufletul viteaz;
Cât timp sta-vei cu-a ta stâncă
Eu cu-al meu talaz,

Nu-şi va pierde cârma sorții
Drag poporul nost',
Căci vom fi a lui nădejde
Și-a lui adăpost.

BCUIASI/CEDA UNIVERSITY LIBRARY

PATIMIREA PRIBEAGULUI

Foaie verde bob năut,
Crudă soartă am avut,
Soartă crudă ne 'ndurată,
Ca o ţărnă neudată,
Şi de soare rău secată;
Căci jăndarul, bată-l răul
Şi cu domnul şi birăul,
Mă tunseră ca pe o oaie
De drepturi să mă despoaie.
Eu văzând a mea ursită
Că-i o pâne amărâtă
Şi că 'n sat nu mai încap,
Lumea mi-o luai în cap.
Strânsei bruma de avere
Şi-mi lăsai în grea durere
Soţioară şi părinţi,
Lăcrămând cu ochi ferbinţi
Şi de ghiarele robiei,
Luai drumul pribegiei.
Rătăcii făr' de 'ncetare
Până ajunsei la mare
Iute, aspră, mânioasă
De te furnică la oasă.
Mă urcai, cu lacrimi crunte,

În vaporul cât un munte
Şi aci cu mii de inşi
Înbrânciţi, striviţi, împinşi,
Petrecurăm cu oftări
Cu scrâşniri şi cu dureri.
Iată, dete Dumnezeu
Isprăvirăm drumul greu
Şi-am atins cu sănătate
A Newyorcului cetate.
Aci iarăşi rătăcii
Printre oameni, mii de mii
Printre case multe, grele,
De-ameţeai privind la ele,
Mult năduh am mai gustat
M'am zbătut şi-am alergat
Pân' să pot găsi un rost
Şi-un netrebnic adăpost.
Rob sunt pentr'o neagră pită
Ocnă, fabrică numită.
Toată ziua, muncă mare
În văpăi dogorâtoare
În fum negru orbitor
Ca 'ntr'un iad clocotitor.
Ies din fabrică afară,
Mă cuprinde-un dor de ţară,
De-al meu sat, de holda verde,
Unde pasul ţi-se pierde
Şi de munţi şi de văicele
Şi de ochii mândrei mele.

* * *

Alelei voi nemeşi mari
Voi birăi şi voi notari,
Cum nu am putere eu
Să v'aduc aci la greu.
Cum v'aşi pune ziua toată
Ba să-mi învârtiţi la roată,
Să căraţi spijă topită
Cât e noaptea de trudită,
Să vărsaţi lacrimi bogate
În neagră străinătate.

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

SOLDATUL MURIND

Între dealuri înverzite, doarme satul cufundat,
Ca un puiu de rândunică, în iubitul cuib rotat;
Iar d'asupra stă de veghe, luna, credincios străjer
Și încet... să nu-l deștepte, umblă pe 'nstelatul cer.
Gheboșatele căsuțe, cu argint suflate par,
Ce se 'nșirue ca 'n oaste, pe un șleau albit cu var.
Din coșare îmbalsamate, cu miros de fân cosit,
Tremură încet talanga, ca un dulce aiurit.

. . . . . .

Ce lumină se zărește, colo 'n margine de drum?
Cine oare mai veghează, pe când toate dorm acum?
Este o mamă ce se roagă lângă al ei oștean iubit,
Care pentr'o stăpânire de-altă lege, s'a jertfit...

HAIDUCUL MACEDONEAN

În codru copii, ca vulturul,
Să stoarcem, pe cei venetici,
De aur; iar noi, bieți calici
În plumb, să le 'ntoarcem cusurul.

Destul am răbdat de-a surda.
Antart, tu n'ai vrut să ne asculți
Ci goi ne-ai lăsat și desculți:
De-acum să grăiască și durda!

Ea singură pasul ne-știe
Ea știe cât greu am răbdat;
Cu lacrimi amare-am spălat
Rugina-i în vremi de urgie.

De-acuma și ea să le-arate
C'ajuns e cuțitul la os:
De cântecul ei nemilos
Să dârdâe lifta 'n palate.

BCUIAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Prin potere, ca uraganul
Ne-om face cu flintele vad;
Iar de mi-o fi scris ca să cad,
Să mor învârtind buzduganul!

Tu mândro, să spui să mă 'ngroape,
De-oi trece de-al vieții hotar,
Subt umbra de falnic stejar,
De scumpul meu codru aproape.

S'aud duduitul de armă
Și tropot de vii armăsari;
Mă plângă bătrânii stejari,
Cu freamătul lor să m'adoarmă...

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

VIZIUNE

Când ora nespuselor taine,
Răsună în miez tenebros,
Voivodul de bronz învіază,
Călare pe murgu-i focos.

Iar murgul își scutură coama,
El martor al luptelor vii;
Izbește'n pământ cu copita,
Aţâţă scânteele mii.

Atunci Voevodul înalță
Spre munți, înarmatul său braț,
Aruncă spre zarea dorită
Un ochiu înfocat, de nesaț.

Dă pinteni șoimanului ager,
Apoi se îndreaptă spre munți,
Chemând pe oșteni în zale,
Pe ducii fideli și cărunți,

La lupta cea sfântă, pe care
A dus-o cu suflet de foc
Să scape a patriei faclă
Zăcând sub dușmanul obroc.

La glasu-i năprasnic, deodată
Apar legioanele mii,
Apar generalii în aur,
Săltând pe focoși bidivii.

In șiruri se strâng, râvnitoare
Să frângă dușmane loviri;
Iar steagul se'nnalță, cum astrul
Domnește'n a zilei luciri.

Apoi, sub talaz de fanfare,
Voevodul cu vifor nespus
Pornește, să-și ea stăpânirea
Ce-i fuse sortită de Sus...

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

LA CAPUL LUI MIHAI VITEAZUL

(Sonet).

Sărmană tidvă 'n veci nemuritoare,
De trupul tău mișelnic despărțită,
Tu ești simbolul aprig de ispită,
Prin care Neamul a trecut sub soare.

Dar a venit acum, răzbunătoare,
Clipita sacră, veșnic fericită,
În care iar vei fi de trup unită,
Simbol al soartei noastre 'n sărbătoare.

Din trunchiuri frânte sub robii haine
A renăscut ca Fătul din poveste,
Al nostru neam, al Romei cei divine.

Acum să guști și tu, odihnei rodul
Când va străbate fermecata veste
Că'n jețul tău, s'a re 'nnălțat Voivodul...

BCUIASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ALLEGRO

(Chor).

Dela înalții munți
Mândri și cărunți
Păn' la sora lor,
Dunărea noastră.

Un zvon s'a lățit
Dulce ca un mit
Și veselnic,
Ca bolta albastră.

Că în curând pornim
Ca să potolim
Ale fraților
Clipe amare.

Ei ce gem mereu
Sub aleanul greu
Robii pajurei
Cruntă în ghiare.

BCUIASI/CENTRALA UNIVERSITY LIBRARY

Haide fraţi iubiţi
Şi vă pregătiţi
Căci sosi-va şi
Ziua Dreptăţii.

Când cu toţi, un gând
Şi un trup vibrând.
Impleti-vom
Cununi Libertăţii

Cât timp va luci
Astrul cel de zi
Cât timp fi-va
A nopţii Regină

Să jurăm a sta
Pe astă cale grea
Dar muiată
De-a slavei lumină!

BCU IAŞI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

GRÂUL NEMURITOR

(Parabolă)

Prin arsele nisipuri un cârd de pelerini
Păşeau încet pe cale, de resemnare plini.
Nici soarele de vară, cu lungi săgeţi de foc
Nu-i stânjenea spre ţelul dorit ca un noroc.

Ajunşi la piramide ei, poposiră-apoi
La umbra ce aruncă, mormântul de eroi.
Sleiţi de cruda sete, câţiva s'au încercat
Să sape lângă templul de vremi de mult uitat.

Că poate-ar da de apă, dar ei au scormonit
O groapă cu bucate, tezaur învechit,
Ce pus'au Faraonii în sânul răbdător,
Să fie 'n vremi de lipsă, sărmanului popor.

O veştedă poşghiţă de muşchi verzui şi rar,
Acoperea d'antregul, tot grâul secular.
„Ne-a înşelat nădejdea, cei sfinţi ne sunt duşmani.
La ce ni-i bună pâinea, ce stă de mii de ani?

Să fie pentru pasări! zadarnic ne-am trudit,"
Au spus bătrânii trupei; cei tineri n'au voit.
„Să-l curăţim de muschiuri, căci grâul încă-i bun;
Nu şi-a pierdut din sucul lui, darnic dar străbun".

A zis plin de nădejde un tânăr pelerin
Şi-a curăţit al glei rod de belşuguri plin.
Apoi plecând departe, pe malul zâmbitor
A semănat sămânţa, al vieţii scump odor.

Şi-au răsărit talazuri bogate de zmarald,
A lene legănate de-al zilei suflu cald.
S'au copt de aur spicuri, umplând bogat hambar
Cu zestrea adunată din grâul legendar.

Şi s'au mirat drumeţii de grâul minunat,
Zicând: putere sfântă, destinul i-a fost dat;
Ca 'n veci el să trăiască sfidând al morţii rău,
Crescând să preamărească pe bunul Dumnezeu!"

*

Tot astfel al Visului nostru avânt
Inalt ca o moaşte de sfânt,
Trăi-va în suflet ferbinte de dor
Luându-şi puternicul zbor.

Nimic n'o putea să-l înfrângă de-acum
Nimic să-l oprească din drum,
Cum nimeni nu poate să pună vr-un frâu,
Puterei, doritului grâu.

Şi iar vom fi una, cum fûrăm odat,
Sub divul Mihai cel Bărbat;
A stirpei isvoare vor creşte 'nmiit,
Ca holda, din bobul slăvit.

SA NE UNIM

Să ne unim cu fraţii, ce sunt cu noi d'o fire,
Şi sunt cu noi d'o lege şi rude prin simţire,
Cu ceea pentru care ne-am zbuciumat atâta
Indelungată vreme, şi-am numărat clipita
Când clipa vieţii noastre cea dornic aşteptată
Urma să se împlinească acum ori niciodată.
Să ne unim cu ceea ce-au îndurat tot iadul
Durerilor nespuse, dar tot semeţi ca bradul,
Au stat sub vijelia de aprigă lovire;
O stâncă de credinţă şi-un templu de simţire.
Atuncea clar norocul va înflori pe dată
Cum înfloreşte visul în ochii dulci de fată,
Şi viaţa noastră plină, ca Gangele-Părinte,
Va curge din adâncuri, măreaţă şi cuminte...

IMN LA PATRIA — MAMĂ

Te iubesc, o țară,
Pruncul cum iubește
Pe duioasa mamă,
Ce la sân îl crește;
Cum își chiamă robul
Sacra libertate,
Pentru care 'n zbucium
Inima se zbate;
Cum așteaptă-un mire
Pe a lui ursită,
Cum aspiră floarea
Raza aurită;
Și cum în deșerturi
Trupa călătoare,
Tremură și cată
Unda din izvoare.
Și te-aș vrea măreață
Și de slăvi setoasă
Cum e printre stele
Luna majestoasă,
Și te-aș vrea râvnită
Să te 'nalți în lume
Cum se 'nalță farul

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Din a mării spume ;
L'al teu glas năprasnic
Tremure dușmanul
Al tău braț de vifor
Apere limanul ;
Nistrul, Prutul, Tissa
Râuri dragi, bătrâne,
Dunărea, Carpatul,
Toate să le 'nbine
Și din patru unghiuri
Din a noastre trunchiuri
Slabe 'n răzlețire
Să durezi, tu, Țară
Slavă și Unire.
Și atunci Eroul
Ce-a luptat să crească
Dulcea-ne moșie
Sfântă, românească,
În mormântu-i falnic
Cuib de vitejie
Împăcat să doarmă
Pentru veșnicie !...

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

TOT ÎNAINTE

Noi ce dorim măreața 'nfăptuire
Al unui negrăit de dulce vis,
Să nu lăsăm nici când să fie-ucis
Avântul, nalt izvor de izbândire.

Să n'ascultăm șoptirea de ispită
Ce 'ncet strecoară 'n suflete veninul
De sumbre temeri, și înfige spinul
Nedemnei îndoeli, de lași scornită.

În veci spre țel să ne'ncordăm voința
Ori câte piedici ni s'ar pune 'n cale,
Ori câte jertfe cere-ar biruința!

În lături dar gândirile sihastre,
Și 'nvesmântați cu-a Hotărârei zale
Lupta-vom, fauri ai mărirei noastre!...

BCU IASI MAIN UNIVERSITY LIBRARY

AMINTIRE

(În metru antic).

Cu privirea 'ncordată, vedeam pe harta cea mare
Ale noastre ţinuturi, de râuri dragi mărginite:
Tissa, şi Nistrul semeţ, apoi bătrânul Danubiu
Iar la mijloc, cuibarul de şoimi, Carpaţii cei mândri
Şi cu mintea în zbor, pluteam — copil furtunatec
Peste întinsele zări ale patriei noastre 'ndrăgite;
Peste ştersele'n veci, tocmite şi vitrege graniţi
Ce amar despărţiau pe fraţi în părţi sângerânde.
Şi aevea vedeam viteaza stirpe română
Doar un suflet şi-un trup, slăvitelor lupte ohamne
Vechiul cuib strălucit al divei aquile romane
Renăscând minunat din calda cenuşă străbună.
Ah era numai vis! Din el ce brusc profesorul
M'a deşteptat zicând:
— Ce te uiţi aşa lacom pe hartă?
Ce-ai văzut acolo de ţi-e 'nvăpăiată privirea?
— Ah ce vis minunat închegam din sarbede semne
Mi se părea că toate aceste petice rupte
Dela matca străbună, se 'nchiagă dorite într'una
Şi 'ntrupează un tot măreţ, strălucit de puternic

Şi iar suntem Romani pe cai furtunateci călare,
Iar pornim ca un val la umbr'aquilelor sfinte
Universul întreg umplându-l de zgomot şi slavă.
— Ah copil, eşti copil!" a zis cu un zâmbet magistrul
Suntem prea mici şi prea slabi, şi unde-i străbuna virtute?
— Suntem prea mici?" cu ciudă am zis şi-am strâns apoi pumni:
— „Oare David era el de-o seamă cu Goliath?
Dar Elenü bătând pe Perşi erau ei puternici?
Dar slăvitul-ne Ştefan avea oştire cât frunza,
Când snopea pe păgâni, ce groază băgau într'o lume?
— Eşti un copil" zâmbi din nou profesorul
Dar ai dreptate: puterea în trup nu reşede,
Nu în muşchi e puterea, ci'n suflete vii şi vânjoase
Şi Voevozii ce-au scris cu spada pagini de slavă,
Mici erau cu cea mână de credincioasă oştire,
Dar la suflete mari, ei joc îşi băteau de primejdii
Şi sfidau semiluna, când ea sfida omenirea!...
Fii liniştit, căci vremea şi nouă ne vine
Va răsări iar soarele viu al Dreptăţii
Şi iar fi-vom ce-am fost; dar muncă se cere'ncordată
Inimi fără prihană şi sufletul plin de icoana
Unei patrii slăvite pe veci în lupte şi pace..."
Astfei grăi 'nvăţătorul cu vibrătoare cuvinte
Ce s'au înscris în suflet plăpând cu slove de flacări.

HORA INTREGIREI

Haide, dragă frățioare,
Din Ardeal, de peste Prut
Și din dulcea Bucovină
Scump al lui Ștefan ținut,

Să urnim noi hora noastră
Mare, ca și-al nostru dor
Și cu mâinile unite
Să răzbatem din picior.

Căci veni-va Ziua mare
Când cu toții, ca'ntr'un rai,
Fi-vom iarăși la o-laltă
Cum stăturăm sub Mihai

Căci Românu-i dat pe lume
Ca să crească n' vitejii
Și de-o pildă pentru neamuri
Peste veacuri mii de mii.

Sus dar, frate Ardelene,
Trage-i, frate dinspre Prut
Și din verdea Bucovină
Și tot românesc ținut,

BCUIASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Ca să dudue pământul
Și să crape sub picior,
Ca 'ndată să se știe
Că aci-i al nost popor.

Să se mire lumea toată
De-așa brazi de flăcăiași
Și de-așa nurlii copile
Sprinteni diavoli, drăgălași.

Trage-i, și de crăpi opinca
Măi Române, să faci haz
Și ridică mândră fruntea,
Căci ești viță de viteaz.

Iar de-o fi din nou de-o luptă
Tot așa să mergi, cântând
Ca la hora asta mândră:
Mână 'n mână, gând la gând.

Trageți hora, frățioare
Și de-acum o fi ce-o fi,
Căci veni-va Ziua mare
Când nu ne-om mai despărți.

Și-om dura o 'mpărăție.
Cum în lume n'a mai fost:
Veșnic cuib de bărbăție
Și al slavei adăpost.

CĂMINUL

O tu al patriei chiag
Dulce şi veşnic drag,
Tainic cămin,
Cine n'a suspinat
Gândul când i-a zburat
Spre-al tău cuib alintat,
O sfânt cămin!

Blând ca un vis de Mai
Eşti al prunciei rai
Voios cămin,
Tu farmec nevăzut
Tu, care ne-ai crescut
Să fim al ţării scut,
O sfânt cămin!

In cel mai aprig toi
Al vieţii crunt război,
Duios cămin,
Tu ne eşti veşnic steag
Falnic şi atât de drag
Pe-al nostru drum pribeag
O sfânt cămin!

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Cine nu te-a gustat
Nu-i om cu-adevărat,
Frumos cămin,
Dar cin' te-a rătăcit
Stă mut și părăsit
Ca un altar trăsnit,
O sfânt cămin!

O tu, al vieții rost
La furtuni adăpost,
Dulce cămin!
Tu al proniei har,
Tu sufletesc nectar,
Atât de scump și rar,
O sfânt cămin!

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CÂNTEC DE LEAGAN

Dormi — a mamei floare dulce —
Legănat ușor,
Ea la sân o să te culce,
Dormi, al meu odor.

Iată luna cea bălae,
Iți surâde blând;
Lin pătrunde în odae
Totul luminând.

De nu dormi, ea te va spune
Stelelor surori,
Ce vor râde ca nebune
Și-or fugi în nori.

De ți-ar fi fărtat norocul
Mare ai să crești,
N'ai să poți dormi de focul
Ochilor cerești...

Mai apoi te faci ca spija
Aprig luptător,
Și n'ai să mai dormi de grija
Bietului popor...

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Iar apoi la lupta mare
Cu avânt pornești,
Pe-ai tăi frați ce gem în fiare
Ca să-i dezrobești.

La'nturnat, când te-oi desprinde
Cotropit de flori,
De mândrie m'or cuprinde
Sute de fiori.

Și bătută de ferice,
Am să plâng, să cânt,
Căci așa flăcău — vor zice,
N'a fost pe pământ.

* * *

Nici zefirul nu adie
Somnul l'a răpus;
Pe-o floare colilie
Doarme... doarme dus.

Vezi și luna e culcată
Totul a tăcut;
Nu adormi și tu odată
Scumpul meu limbut?...

BCUIAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

RUGARE

Icoană fermecată a drogostei d' intâi
M'ai aruncat în hăul amarelor suspine,
Când cugetam c'o punte de aur pân'la tine,
Pornea din al meu suflet cutremurat de dor.

In ochii tăi citisem, făgăduinți solemne
De veșnică topire a inimilor noastre,
Simțirile-mi atuncia spre sferele albastre
Porneau duios răpite de dalbe raiuri demne.

Dar a venit furtuna, de dolii purtătoare,
Năpăstuind o lume în lacrimi mii și sânge;
A patriei icoană ce tremură și plânge
S'a ridicat de-o dată, de spade chemătoare.

Și-am văzut atuncea, că s'a născut clipita,
Visările străbune să prindă închegare;
Și am simțit atuncea că nu-i nimic mai mare
Ca dragostea de ginte, ce-și caută ursita.

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

M'am aruncat în lupta de vis întrupătoare,
Crezând că vine timpul să făurim în urmă,
A noastră fericire, atuncea când se curmă
Răzbunătoarea luptă, de frați isbăvitoare.

Și ți-am cerut o jertfă, s'aducem pe altarul
Iubirei majestoase de neam și libertate.
Și am crezut că'n pieptu-ți la fel cu mine bate
O inimă, ce gatai să 'ndure chiar calvarul.

Dar vai, a ta iubire prea fuse pământească,
Tu n'ai răbdat, în suflet să port o altă rană
De cât cea izvorâtă din fermecata-ți geană,
Din dulcea ta zâmbire naiv de îngerească.

Și ți-ai întors cu ciudă, privirea de la mine
N'ai vrut să ai rivală nici sfânta mea visare;
Ai rupt al vrajei caer, — cu crudă resemnare
M'ai aruncat în bezna amarelor suspine.

Acuma când se stinse dorita-mi fericire.
O nu uita de visu-mi, ce'n suflet înflorește,
Din inima-comoară, o rază tu jertfește
Prinos s'aduci în luptă de slavă și intregire.

BCUIASI CENTRALA UNIVERSITY LIBRARY

INTÂIUL VIS

De vrei să ai zâmbirea de bine pe pământ,
Fii veşnic cu credinţa intâiului avânt,
Intâelor suspinuri a inimei trezite,
La setea de viaţă a firei dezrobite.
O, nu uita de clipa când raza 'nduioşării
Pătrunsu-ţi-a în suflet, — când farmecul visării
Te-a cotropit de o dată şi te-a 'nălţat în sfere
De dulce îmbătare, cea plină de mistere...
Când simţi că eşti tot una cu raza călătoare,
Când dorul cântă 'n tine, cum murmură 'ntr'o floare
Albina infocată, cu aripa de aur
Ce harnic distilează a raiului tezaur;
Când vrei pe largi aripi să zbori în zări senine
Şi când întreaga fire să 'mbrăţişezi îţi vine
Căci ce-ai visat atuncea, ce ţi-ai clădit în clipa
Când farmecul simţirei te-atinge cu aripa,
Pe veci rămâne 'n suflet pecete de dulci daruri
Cum stă închisă floarea în limpezi chihlimbaruri.
Ori câtă frământare ca să goneşti icoana
Intâelor avânturi — zadarnică ţi-e goana,
Căci veşnic te urmează, cu umbra călătoare
Intâiul vis de aur, a sufletului floare.

ALINARE

Văzut-ai, cum neagra furtună
Intunecă cerul de nori,
Cum holde și cămpuri frămîntă
Și zmulge plăpîndele flori?

Dar soarele iarăși răsare,
Fug norii ca negre păreri,
Natura întreagă tresare
Sub caldele lui mângăeri.

S'alină furtuna din suflet,
Când fața ta blîndă privesc,
Se duc de pe frunte toți norii,
Când ochii tăi dulci strălucesc.

Iar când zâmbitoare, zglobie
Sub ramuri în floare petreci,
Aș vrea din sărmanele inimi,
Să peară durerea de veci...

Să nu mai aud de aleanul,
Ce piepturi viteze-a zdrobit
Să nu mai aud de suspinul
Poporului nostru iubit...

STROFA

Când vezi pe bunul frate, că l'a lovit destinul,
Trimete-i din comoara din suflet, dulce rază
Ca balsam de 'nviere. Tu molcom cercetează,
De rana-i sângerândă, alină-i blând suspinul.
Căci Domnul, El creat-a, cum între spini o floare
Şi cum sunt între vânturi, fermecători zefirii,
O inimă în peptu-ţi, să fie farmec firii,
Să ardă de văpaea a-tot mângâetoare.

BCUIAŞI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

LA CLAVIR

Răsună odaia de veselu-ți cânt
Nu-ți pasă,
Că-i vânt
Și cade zăpada cea deasă.
Se pleacă
Suflării lui reci pomii goi,
O dacă
Ar fi pentru toți șterse negre nevoi,
Plângând
Sub jugul robiei, o lume săracă
N'ar geme;
Pe când
De al sorții amar alții n'au a se teme,
Iar tu cânți,
De soarele care pe boltă plutește
Senină,
Tu cânți
Că o floare pe alta iubește!
Iar fiindcă de afară
Un brad se zărește,
Tu crezi,

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Că 'n viață e numai parfum și lumină,
Zâmbiri, primăvară,
Tu vezi,
Cum raza de soare învinge furtuna
Într'una!

* * *

Răsună odaia de veselu-ți cânt,
Nu-ți pasă
Că-i vânt,
Și cade'n tranșee zăpada cea deasă,
Așteaptă puțin
Pleca va la luptă odorul tău drag;
Al grijelor spin
S'o înfige adânc în al clipei șirag.
Atuncea din noapte în zori
Cu fruntea încărcată de nori,
Cu inima strânsă de a chinului ghiare
Gândi-vei amar la cei duși în perzare.

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CUIBUL.

Tu, să nu părăseşti
Al tău cuib lin şi drag,
Unde 'ntâi ai visat
In al clipei şirag.

Unde 'ntâi ai luptat
Pentr'un ţel luminos,
Unde întâi ai zâmbit
La al firei prinos.

Unde lacrima 'ntâi
Din ochi umezi de dor,
Pe-a ta pernă a curs,
Ca din tainic izvor.

O, să nu părăseşti
Locul dulce şi sfânt,
Unde 'ntâi ai ghicit
Al tău rost pe pământ...

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

UNUI COPIL.

O, joacăte 'ntruna cât timp a ta viață-i
Ca unda isvorului lină
Curgând neîncrețită de a grijei suflare,
Cât timp a ta frunte-i senină.

Căci sufletul tău e curat ca un farmec
Al razei din lună fecioară,
De o pururea râvnă nespus de duioasă,
Tu inima-mi faci să tresară.

Fii vesel acum, în curând pe a ta frunte
Cel vifor de luptă al vieții
Sufla-va năpraznic, cu drag ți-i aduce
Aminte de visul juneței.

Și te a frământa ale patimii valuri,
Amara îndoială haină...
Fii, vesel, o înger cât timp a ta viață
E unda izvorului, lină.

BCUIAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

RAPSODIE.

Amică, Doamnă mult duioasă
Mă 'mbie inima să scriu
De ziua numelui — ce astăzi
Nu pot să-ți spun cu graiul viu.

— Nu-ți fi-va, cred cu supărare
De îmbrac în stihul curgător
Și unesc cordiala mea urare
La al prietenilor chor.

* * *

Ne leagă dulcea mea copilărie
Ne leagă fermecatul — ne trecut;
Un nimb întreg de blândă poezie
Ce vai, așa de grabnic a trecut.

Mi-aduc aminte, calda 'nduioșare
Cu care ne primeai de atâtea ori
Și ne împărțeai, duioasă ca o mamă
A casei tale tainice comori...

BCUIASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Și noi zglobii, cu ochi numai dorința
Ne năpusteam — un stol ciripitor
Și casa întreagă răsună de chiot
De caldul viers al râsului sonor.

Dar când la vorbă despre biet, norodul
De-a lui dureri eterne te aprindeai,
Cu fruntea sus, cu ochii 'n scânteère
A Libertății zână ne păreai.

Erați o ceată unul ca și unul
Vulcan drept inimi, gata ori și când
De toarte să cuprindeți chiar și cerul
In vijeliosul vostru de avânt.

Tot ce-a avut această mândră țară
Mai nobil ca simțiri, s'a perindat
In jurul vostru, ca într'un roi de aur
Ca să 'nălțați poporul apăsat.

În ăst văzduh de sfântă libertate
Crescut-am, neatins de-al sorții vânt.
Copil, ce așteaptă cald' aurora vieții
Și a binelui izbândă pe pământ.

* * *

Apoi când cerul vă trimise,
Un înger blond cu galeși ochi
Râdea 'nprejur întreaga fire,
Zicând nu-i fie de deochi.

Dar câtă grijă pentru dânsul;
Pare c'ai fi vrut să cobori
Asupra frunții adorate,
Ale destinului comori.

De gungurítul lui șăgalnic
De atâta ori te îmbătai,
Ca de o muzică cerească,
Ce-ți trebuia încă alt rai?

* * *

Trecut-au anii dulci, cum trece norul
Pe-a cerului splendoare de azur,
Azi, mă apasă, fără de încetare
Cu aripa de fer — destinul dur.

Cuprins sunt de singurătate adâncă
Zădarnic caut ochii spre trecut.
Ca bradul detunat pe-un vârf de stâncă
Stau astăzi singur, ca 'npetrit și mut.

Al datoriei clopot implacabil
Mă chiamă doar, la muncă ne'ncetat
La muncă grea și fără de cruțare
Către un țel înalt și îndepărtat.

* * *

Dar n'am luat condeiul ca să mă tânguesc
Să erți această clipă, căci este omenesc
Și-atâta mângâiere în inimă îți lasă
Când spui ca la o mamă acelea ce te apasă.
Și parcă prinzi iar dorul de luptă și'ncordare
Și în potriva sorții ridici nepăsătoare
Și mândră iarăși fruntea de luptător călit
În bătălia vieții — ce ține nesfârșit...

Căci asta-i menirea bărbatului, — una
Cu peptul înainte să înfrunte furtuna
Cu fruntea semeață s'aștepte lovirea
Căci numai prin luptă ajungi fericirea.
Nu-i cântec mai mândru ca cel ce răsare
Din freamăt de luptă și zvon de fanfare,
Spre glorie țara în veci să ridice
Temută 'n afară — năuntru ferice.
O glorie sfântă iubită — regină!
Spre templu tău nalt, orbitor de lumină
Câți oare nu îndreaptă priviri însetate
Din biete colibe și mândre palate?
Dar fără de o naltă și nobilă țintă
Nu-i glorie mare nici glorie sfântă,
Și fără de luptă în veci necurmată
Nu-i glorie dulce și fără de pată:
Căci asta-i menirea bărbatului — una,
Cu fruntea semeață să 'n frunte furtuna!

CÂNTEC ZAPOROJAN

Pe asprul gorgan, pe un șes pustiit,
Un șoim zace'n grele cătușe robit,
Sunt veacuri de când stă 'n perzare,
Și voia lui sfântă nu are.

Și pieptul în ciudă cu ghiara rănește,
Din răni al său sânge în picuri sporește.
Sub bolta de cer plumburie,
Se întinde 'ntristata câmpie.

Iar șoimul sărman, tot rotește 'nprejur
Privirea 'nsetată de flori și azur;
Așteaptă să-i vie scăpare
Din iadul scârbitelor fiare...

POVESTEA CRIVĂȚULUI

Ascultă cum vântul de nord hăulind
Povestea își spune de veacuri:
„Venit-am pe aripi de ger, închegând
Frumoase, albastrele lacuri.

Juhei! cât de vesel să sburzi prin câmpii,
Să cânți printre ramuri pustii,
Să sufli de neauă vârtejuri spre nori,
D'asupra mii vârfuri să sbori!

Căci domn sânt acuma pe 'ntinsul pământ.
Cutreer în lung și în latu-i,
Răsună văzduhul de veselu-mi cânt
O scol vechea mare din patu-i"

Dar soarele mândru acum răsări
Și vântului astfel grăi:
„Tu zburzi și petreci, cufundat în plăceri,
Mărind ale lumei dureri!"

Atunci în senin el încet s'a 'nălțat
Cu fruntea încins de văpae:
Pământul tresare, surâde, scăldat
În blânda-i lumină bălae.....

OȘTEANUL CĂTRĂ SPADA SA

O spada mea bună și spadă amică
La șoldul meu ager stăteai fără frică
Asemenea unei soții iubitoare
Din zile senine și vremi de 'ncercare.
Iar astăzi stai tristă prin cele unghere .
Și pari că-al tău suflet noi vremuri că cere.
Nainte oțelul trăgându-l din teacă
Domnea veselia ce'n suflete pleacă,
Iar azi te privesc la cel soare de toamnă
Tu pari ca o veche 'nstrăinată bucoavnă.
Și cum o rod vermii netrebnici din tină
Astfel azi te roade dușmana rugină.
Oțelul tău nobil e numai o pată,
Și cum erai fulger tu spadă — odată!...
De multe ori noaptea-mi când vine trudită,
In razele lunei stai învăluită,
In tainic ungher și în noaptea tăcută
Ești tristă, o spadă, ca salcia mută.
Și pare c'un glas din adâncu-ți suspină:
Cât timp mai zăcea-voi sub crunta rugină?...

AVANTUL ȚĂRII

Medalie viteză, comoară de-amintire,
Tu faci ca să vibreze veselnica simțire,
Căci deșteptat-ai glasul virtuților străbune
Și ai lăsat ca laurii izbânzii să 'ncunune,
Atâtea frunți semețe, superbe de vigoare
Cum rar se mai văzură atâtea mii sub soare.
Căci noi porniți de-un freamăt al dorului de țară,
Ne-am părăsit căminul cel drag din cale afară
Și pe iubiții noștri plângând de 'nduioșare
Ca să ajungem țelul nețărmurit de mare.
Și ne-am lăsat cu jale a viselor crăiasă
Să ne avântăm cu sete în lupta viforoasă.
Și-atunci cunoscurăm sublima voluptate,
Pericolul ce-adulmeci ca fiarele turbate.
Te simți un tânăr rege, căci ce plăcere vie
Când sângele îți ferbe de dor de vitejie
Iar sufletul s'avântă spre zări necunoscute,
Și una ești cu piepturi din cele mii de sute,
Căci nu te mai oprește a trupului sleire,

Nici boala ce pândește cea vitejească fire;
Ci o pornești la harță cu moartea nemiloasă,
În ultima clipită șoptești comenzi de luptă,
Ce-abea se mai aude din buza rece, suptă.
Căci trupul de-l înfrânge a luptei îndârjire,
Tot biruește duhul, ce sboară spre mărire!

* * *

Medalie iubită, prinos de dulce slavă,
Fii astăzi salutată de tinerimea bravă,
Căci tu ne aduci aminte neperitoarea clipă,
Ce nu se va mai șterge de a timpului aripă...
Iar de-o fi iarăș zarul destinului să cadă.
Ca fulgerul năprasnic, luci-va crunta spadă!

BCUIASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CANTECUL HAIDUCULUI

Foaie verde sălcioară
Sunt haiduc, și rău nu-mi pare.
Pentru scumpa haiducie
Lăsai curte și moșie,
Lăsai casa parintească
Dumnezeu să mi-o păzească.
Și-mi luăi spre mângâere
Numai singura-mi avere:
Durdulița ghintuită
Pentru venetici menită,
Și pistoale ferecate
Ca să furnice prin spate,
Și hangiaru 'ncovoiat
De trei degete de lat
De te seacă la ficat.
Căci nu mai putui străbate
De-așa rău și strâmbătate
De podvezi, de biruri grele,
De-angarăle, havaele

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Peste capul țării mele.
Căci ciocoiul cel turbat
Intre noi s'a încuibat,
Și ne stoarce de putere,
Cinstea, viața — tot ne cere,
Și noi dăm și tot plătim
Mă mir cum de mai trăim.
Alelei, tu pui de lele,
Tu ciocoi bătut de iele,
La strâmtoare să te prind
Și grămadă să te 'ntind
Că destule am răbdat
Și-am gemuț si am oftat.
A venit vremea de plată
De dreptate și răsplată,
Ca din codrul meu iubit
Să-mi fac scaun divănit
Și să-l judec pe ciocoi
Să scap țara de nevoi.

* * *

Codrule, tu des și verde
Unde urma ți se perde,
Tu în sânu-ți ne primește,
În desiș ne-adăpostește,
Și de potera turbată,
Și de vremea încruntată,
Fii-ne frate de-ajutor
Să scăpăm un biet popor
De levinți, de biruri grele

De robie și de rele.
Fraților de haiducie
Și de mândră vitejie,
Ziua, noaptea, priveghiați
Lenei robi să nu vă dați
Și hangiarele-ascuțiți
Durdele le pregătiți
Și de luptă vă gătiți;
De ispravă haiducească
Numele ca să vă crească
În moșia românească.
Căci ca slava de viteaz
Alta nu-i în lume, azi...

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CÂNTEC HAIDUCESC

Când hordele păgâne soseau cotropitoare,
Ciocoi trufaşi şi lacomi, voi unde eraţi oare?
Daţi birul cu fugiţii lăsând a ţării poartă
S'o apere ţăranul cel oropsit de soartă.

Acum un dor de ginte puternic vă păleşte,
Acum când râde soarta şi totul înfloreşte?
Acum sosit-a timpul cel bun al re'nălţării,
Voi neam perfid de viperi crescut la sânul ţări.

Acum aţi vrea pământul cel apărat cu grijă,
Muncit de ţărănimea cu braţul cel de schijă,
Voi care-aţi fost de veacuri unealtă de robie
Şi stâlpi de grele juguri în vremi de grea urgie.

In lături dar, din holdă cea sfântă şi curată
Voi venetici de veacuri, voi liftă 'nstrăinată.
Şi cum muncea ţăranul sub arşita de soare,
Munciţi cu el alături cu fruntea în sudoare.

Ca să gustaţi aevea voi viaţa lor trudită
Văzând cum se câştigă amara cea de pită.
Atunci în pieptul vostru cel negru de păcate
Vr'o rază de iubire şi milă va străbate...

HORA SFATULUI ȚĂRII

Azi e zi de sărbătoare
Ziua de-astăzi nu mai moare.
După-un veac de silnicie
Suntem slobozi pe vecie.
În străbuna-ne moșie!
Iată steagul! Ce mândrețe!
Steagul nostru în trei fețe
Cum palatul ne 'ncunună!
Inima-i cu voe bună
Veselia se resfață
Peste 'ntreaga noastră viață!
Și-a norodului solie
Strânsă-i în dorința vie,
Soarta să-o făurească
Soartă mândră, vitejească.
Căci avem și noi un nume
Scump odor slăvit în lume
De la Ștefan, Domnul Mare
Cel slăvit peste hotare.

BCUIAȘI - BIBLIOTECA UNIVERSITY LIBRARY

Saltă frate Moldovane
Jos urgiile dușmane!
Tu de-acum să nu ai teamă,
Cele rele se destramă,
Și-un viitor măreț te-așteaptă
Sub străbuna-ți cârmă dreaptă.
Iată ziua înălțării:
Să trăiască Sfatul Țării!..

BCUIAȘI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

IMNUL BASARABIEI UNITE

Ridică-ți fruntea, Moldovene
De sub zăbranicul greoi,
Sub care dorurile tale
Tînjeau, ca florile sub sloi;
Sub care a sufletului vlagă
Zăcea ca'n negru țintirim,
Și-ți turbura, perfid izvorul
Din care 'n veci ne re'noim.

Venit-a ziua de răsplată
A'ndureratei ispitiri,
Făcând mai dulce deșteptarea
Din veacul tristei umiliri.
Căci iar suntem un trup și-un suflet
Pătrunși de același gând și dor,
Copii ai patriei iubite
Dintr'o tulpină și-un izvor.

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

IMNUL VIITORULUI

Din robia cea de veacuri
Ridicați-vă, popoară,
Iată, Soarele Dreptății
Veșnicul izvor al vieții
Astăzi pentru voi răsare.
Deșteptați-vă popoară.

Și luați în mâni viteze
Soarta, ce v'a fost amară,
Din restriștea seculară.
Ridicați de azi 'nainte
Templul dorurilor sfinte,
Ce strămoșii vă lăsară.
Inalțați-vă, popoară!

Azi trecutul se dărâmă
Cu 'vechitele-i păcate,
Ale vremei noi — bogate
Zori — se 'nalță victorioase,
Ale robilor duioase
Cânturi — iată, ș'or preface
Intr'un imn slăvit de pace.

Somnul greu de o dinioară,—
Scuturați-l, o popoară!

O, măreață libertate
Vino cu-al tău nimb de rază
Și pământ 'ncununează,
Ce tresare și palpită
Sub lumina ta vrăjită;
Din restriștile amare
Tu deșteaptă pe popoare!

Peste câmp de fer și sînge
Tu aruncă blânda floare,
A iubirei 'nălțătoare,
Care 'n zâmbet zămislește,
Temple din ruini clădește..,
Din robia seculară
Ridicați-vă, popoară!

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BUN SOSIT

Fiți salutați din suflet, voi frați de-aceiași mamă,
De cari ne răslețiră robiile de-aramă.
Vă 'mbrățișăm tovarăși, cu inima curată,
Fiți bine-veniți astăzi, în binecuvântata
Moșie a lui Ștefan, de-atâția ani robită,
Ce sub păsirea voastră tresare și palpită.
Azi Prutul nu mai este un zid de despărțire,
Ci puntea fermecată de veșnică unire,
Un veac întreg de chinuri cum n'au mai fost în lume
Ne-a despărțit de sânul iubitei noastre mume.
De mult noi așteptat-am s'avem mângâetorii
Ai primăverei noastre, voi sunteți vestitorii.
Primiți dar închinarea de caldă bucurie,
Veniți la piept de frate, voi frați din Românie
Ca rănile trecute, restriștile durerii,
Să potolim de-a pururi sub balsamul uitării,
Și'n inimi să răsară al veseliei soare,
A dragostei de frate, eternă sărbătoare!
Fiți salutați din suflet voi frați de-aceași mamă:
La sânul nostru astăzi, destinul blând vă chiamă!...

PACE

O pace, sfântă pace, coboară-te din cer
Și adu-ne dorita și plină de mister
Creștina liniștire în inimi zbuciumate
Și curmă tu războiul ucigător de frate.

Destul atâta sânge, ce-a curs nevinovat
Destulă grozăvie născută din păcat;
Sărmana omenire sleită de măcel
De-abea că mai respiră sub ghiara-i de oțel.

Să vie iarăș plugul, tovarăș credincios
Al brazdei răbdătoare, pământul cel mănos
Iar ferul să-l întoarcă, cel tras de blânzii boi,
Să șteargă crunta urmă a crudului război.
Iar nouă să 'mplinească al veacurilor dor
Să fim ce-am fost o dată, o turmă și-un păstor,
O cârmă strălucită, *într'un unit popor!...*

LUI WILSON

Străbătătoare ca lumina,
Din nimbul aștrilor eterni
Venit-a falnica-ți solie,
Robind cătușa crudei erni.

A ta chemare minunată
Cu sfântă râvnă ți-ai plinit;
Azi floarea Binelui răsare,
Iar pe pământu 'n tinerit

De-acuma poți muri în tihnă
Invățător cu chipul blând.
Icoana ta sfida-va Timpul
Pe-aripi de secoli străbătând...

BCUIASI CLUJ-NAPOCA UNIVERSITY LIBRARY

DOINĂ

Foaie verde sălcioară
Copiliță bălăioară
Cu ochi dulci ca de cicoare,
După tine neica moare.
Ai cosița ca beteala
De mă prinde ameţeala,
Și gurița dulce fragă
Mă topesc cât mi-eşti de dragă.
Și cu sânuri tari, rotunde
De dor, boala mă pătrunde.
Ce nu-mi vii pe înserate,
Când e luna jumătate
Și ferb dorurile toate?
Să te strâng, odată, bine
Șapte ceasuri încheete,
Să-mi vărs focul tot, din mine;
Să te strâng, colea, cu sete
Iar a doua-zi senină
La biserica vecină
La cel popă colilie
Să ne pue pirostrie,
Să durăm o căscioară
Cum nu-i alta 'n toată ţara,
N'om şti clipa cum ne fură,
Mână 'n mână, gură 'n gură!..

EPITALAM

Primiți hiritisirea
Din inimă curată,
La sărbătoarea vieții
Atât de fermecată.

Pribegi prin zarul sorții
In veci ispititoare,
O patrie găsit-a
Iubirea triumfătoare.

Căminul vostru fie
Izvor de voe bună,
Un zid de apărare
In vremi de rea furtună.

Și când iar lumina-va
Al gliei voastre, soare
Să v'amintiți de țara-mi
De oaspeți primitoare;

BCUIAȘI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

De minunata țară
In lupte frământată,
Bogată 'n vitejie
In măreții bogată.

In care 'ntâi zâmbit-a
Norocu 'n strălucire,
Și-a strâns a voastre inimi
In veșnică unire!...

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

ROMANȚA

Minunea mea bălae
Cu ochi catifelați
Cu blând surâs de zână
Naiv și drăgăstos;

Când părul tău de aur
Pe albul sân reversi,
Tu pari o arătare
Din tainice povești.

Privirea ta 'nsorită
Plutește ca un nimb
Și pare că sărută
Incet și mângâios.

Atunci pătruns de vraja
Duioasei așteptări,
Aș vrea cu 'nfrigurare
In brațe ca să-mi cazi;

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Să-ți pleci rozalba frunte
Pe peptu-mi înfocat,
Să nu mai știm, de suntem
In cer ori pe pământ...

Iar gura-ți parfumată
Ca fructul pârguit,
Să-mi tae răsuflarea
Cu sărutări de foc...

Apoi mergând a lene
Sub pomii înfloriți,
Visa-vom împreună
Străbune măreții,

Și legănați a gale
Pe aripă de vis,
Topi-ne-om într'un suflet
Spre sfere avântat!..

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CÂNTEC DE SEARĂ

Adoarme lin pământul...
D'asupra lui, ușor
Cu grijă noaptea 'ntinde
Cerescul ei covor.

Pe ramuri înflorite,
Pe dealuri, peste vi,
Intinde luna mreje
De raze argintii.

Își mișcă plopii vârful
La freamăt lin de vânt,
S'aude 'n depărtare
Pârâul murmurând.

Dormi-vei fără grijă
In liniștitul loc,
Căci peste frunte mama
Te-a săruta cu foc

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Și norii cei de aur
S'or coborâ în jos,
Pluti-vor îngerașii
Din cerul luminos.

Decât sărutul mamei
Nimica nu-i mai sfânt
Cu dânsul se coboară
Tot raiul pe pământ!

El ți-o mări puterea,
Să crești voinic, senin,
Să fii tu blândul razăm
A celor ce suspin...

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

NOAPTE DE VARĂ

De câte-ori pe ceruri va străluci spre seară
Nemuritorul astru — mă voiu gândi la tine,
La dulcea fermecare a nopților senine,
La negrăitul farmec al nopților de vară.

Pătrunși de-aceeași undă de doruri răpitoare,
Pășeam încet în umbră ținându-ne de mână
Iar tu grăiai fierbinte, pe gândul tău stăpână
De zarea strălucită a zilelor viitoare.

Când visul cel de veacuri va prinde închegere
Și tot norodul nostru, ce'n grele munci se zbate,
Scăpa-va pentru veacuri de oarba nedreptate
Și-l va sori de-apururi al libertății soare.

Eu ascultam cu sete duioasa vorovire,
Ce lin pătrunde'n suflet, cum raza cea curată
In fire se revarsă, de somn înviorată,
Putere dând vieții spre-o nouă strălucire.

BCU CLUJ CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Eram atât de singuri în noaptea cea de vrajă;
Te'nvăluia suava, de simț îmbătătoare
Miresmă minunată, a crengilor în floare
Iar luna surizândă, plutea — a nopții strajă...

Dar iată... de departe pătrund răsunătoare,
Bătăile de ornic, al miezului de noapte.
Se curmă vremea dragă de visuri și dulci șoapte;
Iar tu, pășești spre casă — tăcută, gânditoare...

De ce, când râde soarta sub farmecul de lună
Nu poți opri în zboru-i clipita călătoare?
De ce atât de scurtă fu minunata floare
A visului, ce-aevea visarăm împreună?...

De-aceea, când pe ceruri va străluci mai tare
Fermecătorul astru — mă voiu gândi la tine,
La neuitata noapte, la clipele divine,
A dorurilor noastre duioasă întrupare...

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

SERBAREA NEATÂRNĂRII

Se 'mbracă orașul în flori și verdeață,
In ploaie de raze scăldat se resfață,
Viu fâlfăe steaguri roșii-galbene-albastre
Ca aripi semețe de pasări măiastre.

Răzbubue 'nt'una războinicul sunet
Răzbește în piepturi al tunului tunet.

Intreaga suflare din munte la mare
Grăbit-a voioasă la 'nalta serbare;
Se văd mii Munteni, ce străpung cu privirea,
Olteni mucaliți și năprasnici cu firea,
Flăcăi inimoși din Moldova frumoasă
Și frați din Bănat și din Bârsa muntoasă;
Și fete nurlii, drăgălașe copile
Neveste invoalte, moșnegi albi de zile,
Cu pruncii la țâță vin mume duioase,
Vin vajnici egumeni, măicuțe pioase,
Iar printre mulțimea cea plină de viață
Își plimbă oșteni răsucita mustață.
Vuește văzduhul de zgomot și cânturi
De chiot — trezind ale țării avânturi...

Răzbubue 'ntr'una războinicul tunet
Răzbește în piepturi năpraznicul sunet.

De-odată trufașe, zbucnesc vii fanfare
Și tropot s'aude: Mulțimea tresare,
Și-un freamăt veselnic cuprinde poporul,
Ce'n vie-așteptare îl mistue dorul,
Cum trece prin lanuri pălite de soare
Plăpândul zefir cu-aripi de recoare...
Mulțimea se 'ndeasă, alaiul să vadă;
Pe mândrii eroi și a luptelor pradă,
Pe Craiul cel falnic și oastea lui bravă,
Ce-a smuls din a patriei carte de slavă
Cernitele pagini de cruntă robie,
Cu spada înfrânt-a păgâna trufie.

Răzbubue 'ntr'una războinicul tunet
Răzbește în piepturi năpraznicul sunet.

Călare pe murgu-i cu nara'n jăratec
S'apropie Craiul. Lucesc furtunatec
Albaștrii lui ochi. Iar poporul pornește
Potop — de urale — ce nu mai sfârșește...
Scăldați în a soarelui rază plăpândă
Sosesc căpitani, purtători de izbândă:
Toți, mândrii bărbați — lucitoare vedenii
In ploaia de gloanțe au fost căpetenii.
In brațele mumei, copila bălae
Se zbate, pătrunsă de-a razei văpae
Iar mama-i șoptește: „Hai taci fi cuminte,
Căci iată Regina în dalbe veșminte!"
Copila se 'mpacă, în lacrămi zimbește
Nălțând ochișorii, cu sete privește...

Răzbubue 'ntr'una războinicul tunet
Răzbește în piepturi năpraznicul sunet.

Dar iat-o apare, a patriei zină
E totul în juru-i parfum și lumină...
In ochii calzi primăvara lucește,
Ea gingaș se 'nclină și veșnic zâmbește.
Mulțimea întreagă răpită, tresare
Sub caldă privirea ei mângăetoare,
Iar ploaia de flori din tăria senină
Salută mereu surizânda Regină.
Un falnic muntean, cu lungi plete pe spate
Șoptește: Să-i dea Dumnezeu sănătate:
Din crunta redută venisem pe targă
In pieptul în flacări zvâcnea rana largă;
Dar Doamna — în lupta-mi cu moartea fioroasă
Cu dor a vegheat, ca o mamă duioasă!...

Răzbubue 'ntr'una războinicul tunet
Răzbește în piepturi năpraznicul sunet.

Alaiul sclipește muiat în fireturi,
Se văd roșiorii cu haina 'n șireturi
Șoimanii ca zmei, poartă pieptul cu fală
Și mușcă focoși spumegânda zabală.
Sosesc vânătorii cu fruntea semeață,
Curcanii cei dârji, stingătorii de viață,
Ies fulgere vii din viteze oțele,
Și flutură stemele prinse'n rezbele.
Alaiul se mișcă: năpraznic balaur
Scăldat în veselnicul soare de aur.

Sosesc veteranii luptaci pentru drepturi
Ce-aevea făcură scut țării din piepturi.
Și sfetnici bătrâni din Obștească' Adunare
Păşesc cuvioşi pe 'nflorita cărare.

Răzbubue 'ntr'una războinicul tunet
Răzbeşte în piepturi năpraznicul sunet.

De-odată se văd generalii în aur,
Ce poartă cu fală al țării tezaur,
Coroanele mândre de ceruri sfințite
In lacrămi și sângele țării călite.
De zbucium cuprinsă i-a frunților mase,
Uu murmur se 'nnalță de cald admirare,
Și tună năprasnic potop de urale,
Cad pasări buimace din repedea cale...
Un gârbov bătrân, cu mari plete, mătasă,
Spre ceruri ridică privirea-i duioasă,
Și zice în lacrămi aceste cuvinte:
„O, harul primeşte, tu Doamne prea sfinte
Pe robul tău iartă-l cu mila Ta mare,
Căci ochii-mi văzură a țării salvare.
Coroana de Rege de astăzi purtată
E simbolul de viață pe veci neatârnată!"

Răzbubue 'ntr'una războlnicul tunet
Răzbeşte în piepturi năprasnicul sunet.

In sala crăiască muiată 'n lumină
Mulțimea — de haruri cu inima plină —
S'adună, să poarte prinos de iubire

Spre tronul ce 'ncheagă a țării mărire.
Iar Regele-atunci pe estrada semeață
Pășește încet, cu privirea măreață,
Ridică măestra coroană ornată,
Din răzbunătoare oțeluri turnată
Și zice cu glas de evlavie sfântă
Ce 'n inimi pătrunde, gândirea încântă:
„Serbarea azi, ce ne slăvește,
Inchee timpul glorios
De lupte mari și de ispite
Etern al patriei prinos.
Pe legi, clădit-am temelia,
Am fost viteji pân'la sfârșit,
În neamul nostru-am pus nădejde,
Și iată, azi am izbândit.
De-aceea eu primind coroana,
Voios și mândru mă simt azi,
Căci e odorul fără seamăn
Stropit cu sânge de viteaz!
O iau, ca un simbol de slavă
Ca pe o moaște — o voi păstra,
Căci ea, a noastră voinicie
Prin veacuri mii va arăta.
Dar pentru mine și Regina
Va fi, un și mai scump odor,
Cea dragoste neprihănită
Pentru viteazul meu popor.
Să ne unim dar lângă steaguri,
Ce prin războaie le-am purtat
În fața veșnicei coroane

Simbolul scumpului Regat.
Să ne unim, văzând avântul,
Ce 'ntreaga țară a răpit
Și să strigăm cu 'ntreg poporul
De marea faptă însuflețit:
Trăiască patria iubită
Măreață 'n pace și 'n război
Izvor să fie de virtute
Și veșnic leagăn de eroi!"

Domnește tăcere... Apoi — negrăite
Sbucnesc vii urale, prelungi, nesfârșite
Și sala întreagă, măreață tresare
În ploaia de raze și cânt de fanfare...

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

FLORIN VOINICUL

FILE DE POVESTE

Cujbă: Cântări Basarabene.

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

FLORIN VOINICUL

(File de poveste).

Foaie verde lemn uscat
Fost-a fost un împărat
Mare, mândru și bogat
Căci ca 'mpărăția sa
Alta 'n lume nu era
Și doi ani de-ai fi umblat
De hotar tot n'ai fi dat;
Dar ce-i folosea slăvită
Și de rele bântuită?
Căci un zmeu se pripășea,
Țara de averi sleia
Și pe oameni spăimânta.
Împăratul se zbătea,
Pe balaur să-l stârpească
Țărișoara să-i rodească.
În zadar da svon în țară,
Cine smeul că doboară,
Îi dă fata de soție,

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Jumătate 'mpărăție ;
Nu putea ca să găsească,
Un voinic să izbândească.

***

Hăt, încolo, spre hotar,
Spun, — era un pădurar,
Care-avea fecior viteaz
Luminat și cu mult haz.
Și de toți era numit
Florin cel neprihănit.
El îndată fu vestit
De balaurul cumplit.
Și în gând atunci și-a pus,
Ca să plece spre apus,
Spre acea împărăție
Și s'o scape de urgie.
Deci în pod s'a fost urcat,
Și un paloș a luat
Ruginit și amorțit.
El nespus l'a curățit
Ca frumos să strălucească,
În el fața să-și zărească.
Dup'aceea s'a tot dus
Tot într'una spre apus,
Și de mare-a nimerit
Largă, fără de sfârșit.
Dar la mare ce zărește
Și mirarea mult îi crește?
Vede-o lebădă frumoasă

BCUIASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Cu albe pene de mătasă
Ce se luptă greu, turbat,
Cu un șarpe 'nfricoșat.
Șarpele se 'ncolăcea
Și în mare o 'nneca.
Iară pasărea sărmană
P'al ei piept avea o rană.
Dar voinicul meu, îndată
Pune'n arcu-i o săgeată,
Capul șarpelui lovește
Și-l doboară voinicește.
Dar de-o dată, — o minune!
Nu mă'ți crede, ce voi spune,
Ciocul lebăda căsca
Ș-apoi astfel cuvânta:
„Mulțumescu-ți Făt-Frumos
Fire-ai veșnic norocos;
De oare ce m'ai scăpat
De ăst șarpe 'nfricoșat.
Ci eu vreau să-ți răsplătesc
Cu un dar împărătesc
Zmulge din aripa mea,
Două pene 'n voia ta
Și de-i fi și tu la greu
Fă atuncea ce-ți zic eu:
Penele de-i scutura,
Pe loc tu vei căpăta,
Două aripi sprintenele
Să te 'nalți la cer cu ele;
Și mai ia și cest inel,

Ca să te slujești cu el;
Cine 'n față l'o privi
Chiar pe loc se va 'mpetri.
Să te slujești fătul meu
Numai când ți-o fi mai greu.
Și să știi că e păcat
Să spui cine ți l'a dat".
Iar voinicul mulțămea,
Penele că scutura,
Aripioare căpăta,
Peste plaiuri largi trecea,
Intr'o vale ajungea,
De copaci înalți umbrită
Și cu flori acoperită.
Iată — acuma ca 'ntâlnit,
Un oștean în fer leit,
Care 'ndată la 'ntrebat,
Unde pleacă-așa de 'ndat!
„Iat'acum mă duc și eu,
Să mă lupt cu cruntul zmeu,
Să scap lumea de peire
Holdele de pustiire!"
Iar oșteanul l'a 'ntrebat
De inelul fermecat.
El atunci i-a povestit
Cine-i l'a dăruit,
Și uitând de bunul sfat,
I-a spus daru-i minunat.
Iar oșteanul l'a poftit
Să mai stea, că-i ostenit,

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Și-i da plosca să mai bea,
Până somnu'l cuprindea.
Fără frică de păcat
El inelul i-a luat.
Când voinicul s'a trezit,
El în suflet s'a mâhnit.
Iar cel șarpe de oștean
Cu șireturi la caftan,
În cătușe îl punea
La munci grele îl mâna.
Craiul iarăși mai vesti,
Cine-va de s'o găsi,
Ca să lupte cu-acel zmeu,
Fi-va ginerile său;
Jumătate 'mpărăție
S'o domnească pe vecie.
Iar cel hâtru de oștean
Cu șireturi la caftan
Lui Florin i-a spus atunci,
S'o ia peste văi și lunci;
Pe bălaur de-l apucă
Limbile ca să-i aducă,
El atunci, pre legea sa,
Cel inel va 'nnapoia.
Iar de unde, nu cutează
Pe loc capul îi retează.
Și Florin plecă mâhnit
În spre soare — asfințit,

BCUIASI BIBLIOTECA UNIVERSITY LIBRARY

Pe balaur să-l stârpească
Și inelul să-și găsească.

* * *

Iată cum mergea în zbor
Vede 'n drumul său, popor —
Și mai mulți viteji leiți
Tot cu fier acoperiți,
Și cu paloșele late
De te furnică prin spate;
Cu largi scuturi de aramă
Moartea să nu-și facă seamă.
„Cale bună, voinicel,
Unde mergi tu, sprintenel?
„La mă duc în spre apus,
Să mă lupt în gând mi-am pus,
Căci d'un zmeu am auzit,
Ce p'aici s'a 'nțelenit;
Holdele că pustiește,
Țara de averi sleește.
Cu nădejde 'n brațul meu,
Voi stârpi cel aprig zmeu,
Căci mi-i paloșu 'nsetat
După cap de zmeu spurcat."
Ei acuma ce făceau?
Frați de cruce se prindeau
Și 'mpreună că porneau
Și mergeau; nu șuguiau,
Nouă luni de zile 'n rând
Peste râuri largi trecând.

Iată că privesc în zare,
Văd o stâncă 'naltă, mare.
Pe cărarea cea pârlită
Iarba-i neagră, ofilită
Iar pământul cel crăpat,
De tăciuni e semănat,
Și de oase omenești
Te ia groaza când privești.
Mai încolo la cea stâncă
Dintr'o scorbură adâncă
Ese-un sul de fum corbat
Cu pucioas' amestecat,
Ce se 'nalță se mărește,
Aerul de-l otrăvește,
Iar în valea mohorâtă
Iarba-i neagră, ofilită.
Dar voinicul ce-mi făcea?
Către frați el cuvânta:
„Fraților nu zăboviți
Armele să-mi pregătiți
Scutul bine lustruiți".
Dânșii mult la gând nu stau
Scutul bine lustruiau
De părea ún mândru soare
Intr'o zi de sărbătoare,
Zmeu'n el ca să privească
Și vederea să-i slăbească.
Și când totul se sfârși,
Incepură a lovi,
Scut de scut să zângănească,

Pe bălaur să-l trezească;
Și loveau mereu, loveau.
Scuturile scânteiau.
Iar balaurul trezit,
Scoase-un muget oțărit;
Cum zărește pe Florin
Se repede cu venin.
Dar voinicul mult nu sta,
Scutu 'n stânga potrivea,
Iute paloșul trăgea,
În spre zmeu înainta.
Dară aprigul de zmeu
Avea capul ca de leu,
Iar al doilea, curat
Ca de zimbru 'nfricoșat.
Dar Florin cel iscusit
Iute 'n gând a socotit,
Paloșului vânt i-a dat
Și un cap i-a retezat;
Iară capul horcăind
Cu greu căzu la pământ.
Dar un cap îi rămânea,
Spre Florin se năpustea,
Coama groaznic se zbârlea,
Și 'ncepu atunci pe loc
Fum și flacăre de foc,
Pe gâtlej să izvorască,
Pe voinic să-l otrăvească.
Și în scut când s'a văzut,
El vederea și-a perdut,

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Dar Florin de fum orbit,
De pucioasă 'năbuşit,
Incepu ca să slăbească,
Ars de flacăra zmeiască.
De pe braţ încinsul scut
Cu mult sgomot i-a căzut.
Dar în minte i-a venit
Pana lui de dăruit,
Pana iute-a scuturat,
Aripi lungi a căpătat
Şi 'n văzduh s'a ridicat
Iar la urmă, ce să fie?
Simte o durere vie
Si un greu, ce mult l'apasă
De la umăr nu-l mai lasă,
Căci balaurul cumplit
După el s'a năpustit,
Ghiara'n umăr i-a izbit
Şi sărmana vocea sa
D'abea se mai auzea:
„Fraţilor nu mă lăsaţi
De bălaur mă scăpaţi!"
Dar crucenii se zbăteau,
De balaur s'apucau,
În văzduh cu el zburau
Iară zmeul ostenit,
Când din coadă a zvârlit,
El pe toţi i-a risipit,
Cum se duce ploaia 'n vânt,—
Fulgii în văzduh s'avânt.

BCUIASI BIBLIOTECA UNIVERSITY LIBRARY

Dar balaurul slăbea,
Focul se mai domolea,
Fumul des, mai contenea,
Și voinicul se 'ntări,
Paloșul atunci luci,
În văsduh că fulgerà
Drept în piept i-se 'mplânta,
Sânge negru gâlgâia;
Și balaurul cumplit
La pământ căzu trăsnit.
Stânca se cutremura
Și în praf se prefăcea.

* * *

Iar dușmanul de oștean
Cu șireturi la caftan —
Para focului să-l ardă,
Pe Florin voia să-l peardă,
Pentru ca lui să-i rămâe,
Jumătate 'mpărăție
Și crăiasa de soție.
Și cum era de hain,
Se luă după Florin,
Prea tiptil să-l urmărească,
Faptele să-i ispitească,
Darul scump ca să-i răpească.
Iar Florin cu ai săi soți
Strânși erau acum cu toți
Și se 'mbrățișau voios,
Cau zdrobit cel zmeu fălos

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Și-au scăpat cea omenire
De la cruda osândire;
Și-au pornit în voioșie
În spre marea 'mpărăție,
Ca isprava să-și vestească
Numele ca să le crească.
Iar de chiotele lor
Cădea pasărea din zbor,
Apele se turburau,
Văile se 'nspăimântau.
Iată că spre asfințit
La un codru au sosit
Și s'au pus pe odihnit,
Osteneala să-și oprească
Și puterea să le crească,
Iar Florin cel iscusit,
La tovarăși le-a vorbit:
„Fraților de vitejie
Și de mândră voioșie!
Stați acum să chibzuim,
Străji să ne orânduim,
Ce pe rând se vor schimba
Noi de somn ne vom căta.
Să se plimbe prin pădure,
Somnul viclean să nu-i fure
Căci cumva de-ar adormi
Vai de noi, cu toți va fi".

* * *

Straja umblă prin pădure,
Somnul viclean să n'o fure,
Pe când soții fericiți
Stau în umbră adormiți.
Când de-odată prin desiș
Ce s'aude pe furiș,
Niște pași cu mers pripit
Ca de om ce-a rătăcit.
Era crâncenul oștean
Era omul cel viclean.
El încet s'apropiat
Și în vorbă a intrat
Tot zicând că e grăbit,
Dar p'aici s'a rătăcit,
Și de vor să-l miluiască
Să-l lase să hodinească.
Dară straja nu vroia,
Ci de soți s'apropia.
Iar vicleanul, ce-mi zicea
Lasă-i tu, nu-i mai scula,
Că destul s'au răsboit
Intr'un chip prea strălucit.
Dar de-i vrea să te-odihnești,
Ca puterea să-ți sporești,
Pentru tine voiu păzi,
Pentru toți voiu străjui.
Straja nu se 'mpotrivea,
Jos grămadă se culca.
Iar hainul de oștean
Și nemernic de viclean

Râpi bietului Florin,
Darul cel ascuns în sân.
Iară soților voinici
Armele și mari și mici
Cu lungi vârfuri oțelite
Cu mânere aurite. -
Straja mult nu prea dormea,
În somn gândul o mustra
În picioare că-mi sărea
Și din gură — așa striga:
„Săriți fraților curând
Săriți voi c'un singur gând,
Hoțul aprig m'a 'nșelat,
La odihnă m'a 'ndemnat,
Armele ni le-a râpit
În desime a fugit."
Soții se cutremurau
Și la arme se căutau,
Armele nu le găseau
Și de-a lor văitări cumplite
Gemeau fiarele-adormite;
Codrul groaznic clocotea
Luna dalbă că eșea,
Ca să vadă cine oare,
Umple codrul de vâlvoare.
Soții iuți se dumireau,
În desime se perdeau
Și grăbiau, fugeau, sburau.
Fiarele se spăimântau,
Prin desișuri tropăiau,

Iară frații se 'ndemnau:
„Hai vitejilor grăbiți,
Pașii voștrii repeziți.
Zorile de-or răsări
Și pe el de ne-om opri,
Penele va scutura,
În văzduh s'o ridica
Și răsplata ne-o fura.
Soții fugeau tremurând,
Soții tremurau fugind.
Iată codrul au sfârșit,
La loc liber au eșit
Și de stânci împrejmuit.
Ei zăresc pe cel pământ,
Urmele de om, fugind.
Hăt, încolo 'ndepărtare
Pe nelimpezita zare
Văd o ființă, ce fugea
De pământ nu atingea,
Se zărea fugarul, iată
Cât se duce o săgeată
Cât o suliță s'aruncă,
Cât nu paloș, acum, încă,
Mai aproape ajungeau,
Cât p'aci îl și prindeau.
Dar spre mândrul asfințit
Zorile că s'au ivit,
Luminând cu-a lor făclie,
Preajma stâncilor, verzie;
Ear oșteanului gemând

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Noi puteri de viață dând
El puterea 'și aduna
Și odată că-mi sărea
De vrăjmași se depărta
Penele își scutura,
Atunci aripi căpăta
Și cu ele într'un duh
S'a 'nălțat în cel văzduh,
Dară cel din urmă soț
Ce-avea arcul dintre toți
Prea puțin că se codea
Arcu 'n vânt își întindea
Coarda aprig sbârnăia
Și săgeată oțăli ă
Cu putere asvârlită
Se înfipse jumătate
Intre aripile late.
Iar oșteanul greu mugind
Căzu cu greu la pământ,
Dar Florin, s'apropia
Și inelul apuca
Iute 'n deget și-l punea
Penele în sân pitea
Și din gură — așa grăia:
Acum iute v'apucați
Și o groapă îmi săpați
Ast sărman să-l îngropăm
Corbilor să nu-l lăsăm"...
Dară ei se 'mpotriveau

Ca să-l lase-așa, vroiau.
Și la harță s'apucau
Poate chiar de pizmă rea
Că răsplată va purta,
Dar Florin cel iscusit
Nu putea de ostenit
Nici nu vrea ca să lovească
In suflarea cea frățească.
Dar un soț se năpustea
In piept sulița-i băga
Florin desnădăjduit
Ca un zimbru a răcnit
Pe soț în cap a izbit
Și pe toți i-a împetrit
Cu inelul măiestrit

* * *

Soare dulce scânteiază
Florin plânge și oftează,
Căci pe urmele uitate
Șapte stane stau culcate.
Să le lase nu-i venea
Inimioara îl durea!
De oștean se apuca
Lungi șireturi îi tăia
Și apoi îl îngropa,
Și pe soți î-a adunat
Cu șireturi i-a legat
In spinare el i-a pus
Pornind iute spre apus

BCUIASI CENTRUL UNIVERSITAR LIBRARY

Mult timp merse suspinând
Peste râuri mari trecând,
Iar din stanele greoaie
Curgeau năduşeli şiroaie
Eată astfel în stârşit
Intr'o vale a venit,
De copaci înalţi umbrită
Şi de flori acoperită
Printre care, argintiu,
Şerpuia un mic părău,
Iar pe malul înflorit
El s'a pus pe odihnit,
Iară stanele pe jos
Chiar pe malul cel râpos.
Dară seama nu lua
Stanele rostogolea
Şi cu sgomot năbuşit
In părâu s'au prăvălit.
Dar de-odată, o minune!
Nu m'ăţi crede ce voiu spune,
Sub cea undă din isvor
Începură 'ncetişor
Stanele a se mişca
Şi din zale a suna,
Şi din ce în ce mai tare
Undele se turburau
Valurile clocoteau
Stropii în spre cer săreau
De subt apă însă eată
Un cap mare se arată,

Apoi trunchiul, în sfârșit
Tot oștașul a eșit
Și pe rând și cei-l-alți soți
Au sărit pe mal cu toți,
Niște ochi holbați rotind
Pe Florin nedomirind
Însă apoi mult n'au stat
Tare s'au îmbrățișat
Începând cu veselie
Pe Florin ca să-l îmbie
Să le spue însfârșit
Ce 'ntâmplări a mai pățit.
Dară dânsul le-a grăit:
„Am mai fost prin multe țări
Peste drumuri și cărări,
Dar încă n'am auzit
Om să fie așa greșit,
Ca dușmanului să poarte
Gând rău, chiar și după moarte,
Pasul unde mi-am purtat
Peste-așa voinici n'am dat
Ca să vrea ca să lovească,
În unirea cea frățească".
Însă ei au priceput
Inghițind au și tăcut.
Eată însă cel mai mic
Doar de vârstă, dar voinic
De Florin s'alătura
Și inelul îi cerea;
„Dă-mi inelul nestimat

Și s'auzi ce n'ai visat
Nici prin minte nu ți-a dat"
Florin nu se împotrivea
Și inelul scump îi dà
Eară soțul sprintenel
Repede pornind cu el
Veni într'un orășel,
Și s'apucă să vestească
De isprava vitejească.
Cere bine să-i primească
Căci acesta ce-o să vie
E părtaș la 'mpărăție.
Orășenii ce făceau?
Pe oștean se năpusteau
Și să-l lege toți voiau.
Socotind că e vre-un
Om sălbatic, sau nebun.
Dară el se 'npotrivea
Nestimatul arăta
Și pe toți îi împetrea.
Mai departe s'a 'ndreptat...
Hăt încolo lâng'un sat.
Vede: doi flăcăi se bat,
Atunci dânsul a sărit,
Să-i despartă a vroit.
Dară dânșii în sfârșit
Tot pe el s'au năpustit.
El văzând că nu-i scăpare
I-a 'npetrit fără cruțare,
Iară satul oropsit,

Tot asemeni a pățit.
Și Florin se îngrozea
Numai stane el zărea,
Pe câmpia înverzită
Și de pomi înalți umbrită
In orașe, chiar prin sate,
Stanele pe jos culcate
Iar Florin din urmă sta,
Petrile le aduna
Și în rând le așeza
Chiar pe malul undelor
Undelor, ușoarelor.
Apa când s'a revărsa
Stanele când va scalda
Ele iar vor învia.
Intr' acestea, cel mai mic,
Mic la vârstă, dar voinic,
Merse multe zile 'n rând
Multe țări cutreerând
Pân s'ajungă, pân să vie
In scaun de 'mpărăție,
Unde vorba răspândește
Ca acum pe drum sosește,
Cel viteaz neasemit
Care zmeul a stârpit
Și-acum trebue să fie
Chiar părtaș la 'mpărăție.
Deci să umble, să grăbească
Cu alai ca să-l primească.
Craiul bun, l'a ascultat,

Şi în gând s'a bucurat
Poruncind ca să grăbească
Cu alaiu ca să-l primească.
Două săptămâni în şir
Fu al pregătirei fir.
Oştile s'au adunat,
Toţi curtenii din palat,
Pe cai au încălecat,
Şoimi de munte, cari fugind,
Rup cu dinţii din pământ.
Chiar şi mândrul împărat,
P'un cal alb încălecat,
Chiar şi tânăra crăiasă,
Cea vestită de frumoasă,
Stă şi ea lângă părinte,
Lungă poală, lungă minte.
Şi cu toţii s'au pornit
In spre mândrul răsărit,
Pe voinic să-l întâlnească,
Cu alaiu ca să-l primească.
Astfel ei cu toţi venind
Pe-un pod mare de argint,
Cu Florin s'a întâlnit
Ce şi el mergea grăbit.
Craiul a descălecat
Pe Florin l'a 'mbrăţişat:
„Bine-acuma c'ai sosit
Al meu ginere iubit,
Căci de mult te aşteptam,
Pentru tine tremuram,

Dar cerescul împărat
Ruga mi-a fost ascultat.
Iat'aci mireasa ta
Ce de mult te aștepta
Ce cu lacră mi fecioresti
Se ruga să izbândești.
Seara tânăra crăiasă
Cea vestită de frumoasă
Lungă poală, — lungă minte
Auzind așa cuvinte
Se 'nroși ca un bujor
Pân' în albul ochilor.
Și-aplecă de-așa rușine,
Ochii: unda mării line.
Iar măritul împărat
Pe Florin l'a arătat
Oștilor vitezelor
La poporul muncitor,
La curtenii străluciți
Și 'n luxururi înălbiți
Iar Florin la al său rând
Pe voinicii arătând
Zise: „Dacă izbândesc
Cestora le datoresc,
Vă rugăm dar umiliți,
La un fel să fim priviți
Și 'mpreună s'au pornit.
În spre scaunul slăvit.
Iar crăiasa cu Florin,
Pe cai ageri mergând lin,

El încet i-a povestit
Câte 'n lume-a pățit.
Iară dânsa tresărea
Când ofta și când zâmbea.
Când acasă au sosit
Crainici mulți s'au rânduit
Ca poporul să-l adune
De prin câmp, dela pășune,
Vadă, ce-a rânduit
Impăratul cel slăvit.
După ce de pe câmpii
N'a fost unul dintre vii,
El firmanul a cetit
Ce ast-fel a glăsuit:
„Fiind-că cest voinic Florin
Ne-a scăpat de mare chin,
De bălaurul cumplit,
Eată ce am hotărât
Ca părtaș acum să fie
La trei părți împărăție,
Și-al meu ginere iubit
Să le aibă fericit".
Dar Florin cel prea 'nzestrat
Mult la cumpănă n'a stat
Lângă craiu a 'ngenunchiat:
„Mulțumesc mărite craiu
Pentru binele ce-mi dai;
Eu cer lucru mai prostesc
Să mă lași să nu primesc.
Fiu de om sărac lipit

Eu minciuni n'am îndrăgit
Și robia mult urăsc
Ca și cei ce lingușesc
Căci în mărul strălucit
Des e vermele pitit.
Să mă erți, poate greșesc;
Dar cum sunt, așa grăesc.
Așa dar de nu-ți-e silă
Să-mi arăți tu a ta milă,
Să împarți la dragii soți
Cea răsplată dacă poți.
Pentru mine îndrăsnesc
Ceva însă să cerșesc:
Lângă podul de argint
E-o bucată de pământ
Cu flori multe — acoperită
De copaci înalți umbrită
Și printr'însa argintiu
Șerpuește-un mic pârâu
Iar crăesei poate-i greață
Să se lase de-a sa viață,
Să urmeze, așa odor,
P'un biet pui de muncitor.
Căci în muncă va trăi,
Brazdele va trebui
Să le tragă; greu muncind
Ese rodul din pământ.
Ca să ție, mare jug —

Mânile pe corn de plug.
Deci acum, boeri slăviți,
Vă las mândrii fericiți
Și mă duc, căci mă grăbesc
Lucrul să-mi orânduesc."
Și încet se depărta . . .
Dar crăiasa ce-mi făcea?
L'al său piept se arunca,
Să n'o lase o ruga,
Lăcrămând ea cuvânta:
„Starea-mi ia-o cine-o vrea
Tu ești bogăția mea,
Tu, odoru-mi nestimat,
Tu iubitul meu bărbat."
El încet o mângăia
Lacrămile îi ștergea
Și pe ochi o săruta.
Iară craiul cel bogat,
Lung se uita 'nduioșat,
Iar în genele-i stufoase
Lacrămi tremur argintoase.
Apoi mân'a ridicat
Și cu glas înduioșat:
„Hai copii mei iubiți
Să aveți tot ce doriți,
Viață lină 'n fericire,
Fără seamăn, o iubire.
Fericire adevărată

E iubirea cea curată!“
Iar Florin atunci se 'nclină
Și cu dulcea lui Florină
Au plecat în voioșie
Spre micuța lui moșie...

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

CUPRINSUL:

	Pag.
Inchinare	3
Basarabiei	5
Amintirea patriei	6
Elegie Basarabeană	8
Rugăciunea basarabeanului	10
Doină	12
Crăciunul moldovenilor în războiu	13
Doina Prutului	15
Vis de primăvară	17
Libertăței	20
Soarta Țării	22
În Țară	24
Dreptate!	26
Jalba Moldovenilor la Împăratul	30
Spada și plugul	32
Cântarea neamului	33
În veci Ardealul	37
Odă	39
Dunărea și Carpatul	41
Pătimirea Pribeagului	43

BCU KLAUSENBURG CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Pag.
Soldatul murind 46
Haiducul macedonean 47
Viziune 49
La capul lui Mihai Viteazul 51
Allegro 52
Grâul nemuritor 54
Să ne unim 56
Imn la patria — mamă 57
Tot înainte 59
Amintire 60
Hora Intregirei 62
Căminul 64
Cântec de leagăn 66
Rugare 68
Intâiul vis 70
Alinare 71
Ştrofa 72
La clavir 73
Cuibul 75
Unui copil 76
Rapsodie 77
Cântec zaporojan 81
Povestea crivăţului 82
Oşteanul către spada sa 83
Avântul Ţării 84
Cântecul haiducului 86
Cântec haiducesc 89
Hora Sfatului Ţării 90
Imnul Basarabiei unite 92

BCU CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Pag.
Imnul viitorului 93
Bun sosit 95
Pace 96
Lui Wilson 97
Doină 98
Epitalam 99
Romanță 101
Cântec de seară 103
Noapte de vară 105
Serbarea neatârnării 107
Florin Voinicul 113

BIBLIOTECA
UNIVERSITATII IAȘI
3

BCUIASI CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

Fundația
„Regele Ferdinand I" Iași
Intrată la Bibliotecă
Ziua 25 Luna VI 19 42

BCUIASI/CENTRAL UNIVERSITY LIBRARY

„LUCEAFĂRUL"

Societate Anonimă pe Acțiuni de Editură Națională pentru Comerțul de Librărie și Papetărie, Tipografie și Legătorie de Cărți

CAPITAL SOCIAL 500.000 LEI

Strada Alexandru cel Bun Clădirea Primăriei

Librăria *este asortată cu cele mai noui și bune cărți de școală, literatură, juridice, etc., precum și ori ce fel de articole școlare și rechizite pentru biurou*

Tipografia: *fiind cu totul reinstalată este în măsură a executa tot felul de lucrări, atingătoare de această branșe precum: Cărți de școală, Registre, Broșuri, Bilete de nuntă, vizită etc., și orice lucrare ce privește artele grafice în condițiunile cele mai avantagioase*

Legătoria, *asemenea execută orice fel de lucrări după comandă prompt și conștiincios*